

คู่มือการประกวดระเบียบแถว ลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ระเบียบแถวลูกเสือ

สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ และนโยบายของพลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งสร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื่อมั่นในตนเอง มีความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี ส่งผ่านเผยแพร่เกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เยาวชนมีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จึงมีความสำคัญเพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาสามารถนำไปใช้เตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ เป็นคู่มือที่ได้รวบรวมสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น ไม่ใช่เอกสารทางวิชาการสำหรับนำไปใช้อ้างอิง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิทางการลูกเสือ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี คณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หน่วยงานสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่กรุณาถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการจัดทำคู่มือเล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ และขอขอบคุณโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการจัดทำสื่อ และโรงเรียนราชบพิธที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสาธิตรูปแบบท่าต่าง ๆ ประกอบคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ไว้ ณ ที่นี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน สถานศึกษา คณะกรรมการตัดสินการประกวด และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดจนผู้ที่สนใจในกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เพื่อร่วมกันพัฒนาให้เยาวชนไทย มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี เกิดความสนใจ และเห็นความสำคัญของกิจการลูกเสือมากยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรให้เผยแพร่และนำไปใช้ ต่อไป

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ		
สารบัญ		
ส่วนที่ 1	บทนำ	
	- ความเป็นมา	1
	- สาระสำคัญ	2
	- วัตถุประสงค์	2
	- จุดมุ่งหมาย	2
	- ขั้นตอนการดำเนินงาน	3
	- นิยามศัพท์	3
ส่วนที่ 2	การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ	5
	1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์	5
	2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ	6
ส่วนที่ 3	การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ	
	หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์	13
	ลูกเสือสามัญ	15
	ลูกเสือสามัญ เหล่าสมุทร	28
	ลูกเสือสามัญ เหล่าอากาศ	42
	หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่	53
	หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม	76
	หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง	82
ส่วนที่ 4	หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ	87
ภาคผนวก		
	- การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507	93
	- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลกและเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ	94
	- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ	95
	- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ	96

สารบัญ (ต่อ)

- หนังสือคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	97
- ตัวอย่างหนังสือ เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาเนตรนารี	98
- หนังสือสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี	99
บรรณานุกรม	101

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมลูกเสือ ว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างเยาวชนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อดทน ซื่อสัตย์ เชื่อมั่นในตนเอง และความร่วมมือร่วมใจ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี สง่าผ่าเผย สมเกียรติของลูกเสือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักเสียสละ ผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ลูกเสือ เนตรนารีแต่งกายได้อย่างถูกต้อง

โดยในช่วงปีพุทธศักราช 2547 นายอดิศักดิ์ โพธารามิก ขณะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมาย ให้กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา ในขณะนั้น (ปัจจุบัน คือ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน) พิจารณาจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว กองการลูกเสือ กรมพลศึกษา จึงจัดโครงการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขตทั่วประเทศ จัดส่งกองลูกเสือ เนตรนารี เข้าร่วมประกวดฯ อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี ต่อมาภายหลังในปีพุทธศักราช 2553 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมลูกเสือที่ส่งผลต่อคุณลักษณะนักเรียนที่พึงประสงค์ โดยเลือกกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการลูกเสือ เมื่อมีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามข้อ 11 และมีประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2560 กำหนดการแบ่งกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีกลุ่มการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และดำเนินการและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ตามข้อ 4.7 สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด เพื่อคัดเลือกกองลูกเสือ เนตรนารี ที่ชนะเลิศการประกวด ระดับจังหวัด เข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ โดยมีสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน เป็นผู้ดำเนินการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีความสอดคล้องกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน จึงได้จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญขึ้น

สาระสำคัญ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำหรับการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี และเป็นแนวทางของสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา
วัตถุประสงค์
จุดมุ่งหมาย
ขั้นตอนการดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

1. การเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ส่วนที่ 3 การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์
หมวดที่ 2 การปฏิบัติอยู่กับที่
หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม
หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

ส่วนที่ 4 หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเป็นผู้นำ ความพร้อมเพรียง ความสามัคคี รู้จักเสียสละ ช่วยเหลือผู้อื่น มีทักษะการอยู่ร่วมกัน สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ

2. เพื่อให้คณะกรรมการตัดสิน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีความเข้าใจแนวทางและหลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือสามัญ

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้มีคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่มีความถูกต้องชัดเจน และเป็นมาตรฐานเดียวกันในการประกวดทั่วประเทศ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาวิเคราะห์ และวางแผนการดำเนินงาน
2. เสนอขออนุมัติดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน
3. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำราทางวิชาการ และจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางและรายละเอียดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ และเกณฑ์การให้คะแนนการประกวด
5. จัดทำคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ อัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ (www.srs2.moe.go.th) และจัดส่งเป็นไฟล์ PDF ให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

เพื่อให้การใช้และตีความตามคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญนี้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในคู่มือ ดังนี้

การประกวด หมายถึง การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่จัดประกวดในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ผู้ถือป้าย หมายถึง ลูกเสือสามัญผู้ถือป้ายชื่อกองลูกเสือ

ผู้ถือธงประจำกอง หมายถึง ลูกเสือสามัญผู้ถือธงประจำกองลูกเสือ

ผู้กำกับกอง หมายถึง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ

รองผู้กำกับกอง หมายถึง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ

ลูกเสือ หมายถึง เด็กและเยาวชนชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือประเภทสามัญ โดยเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4 - ป.6) ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้รวมถึง ลูกเสือ เนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร และเหล่าอากาศด้วย

กองลูกเสือ หมายถึง

1. กองลูกเสือสามัญ ประกอบด้วย ลูกเสือสามัญ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือด้วย

2. กองเนตรนารีสามัญ ประกอบด้วย เนตรนารีสามัญ จำนวน 32 คน แบ่งออกเป็น 4 หมู่ ๆ ละ 8 คน รวมทั้งหัวหน้าหมู่เนตรนารีและรองหัวหน้าหมู่เนตรนารีด้วย

เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ หมายถึง เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 51 เครื่องแบบและการแต่งกายลูกเสือ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ มาบังคับใช้โดยอนุโลม ได้แก่ กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510)

และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของเนตรนารี และผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 รวมทั้งข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ หนังสือราชการที่เกี่ยวกับเครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของลูกเสือ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

คณะกรรมการตัดสิน หมายถึง คณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อตัดสินการประกวดในระดับจังหวัด และที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อตัดสินการประกวดในระดับประเทศ

คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ หมายถึง คู่มือที่ผ่านการจัดทำและพิจารณากลับกรองจากคณะกรรมการและคณะทำงาน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 10/2567 ลง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2568 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ส่วนที่ 2

การดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

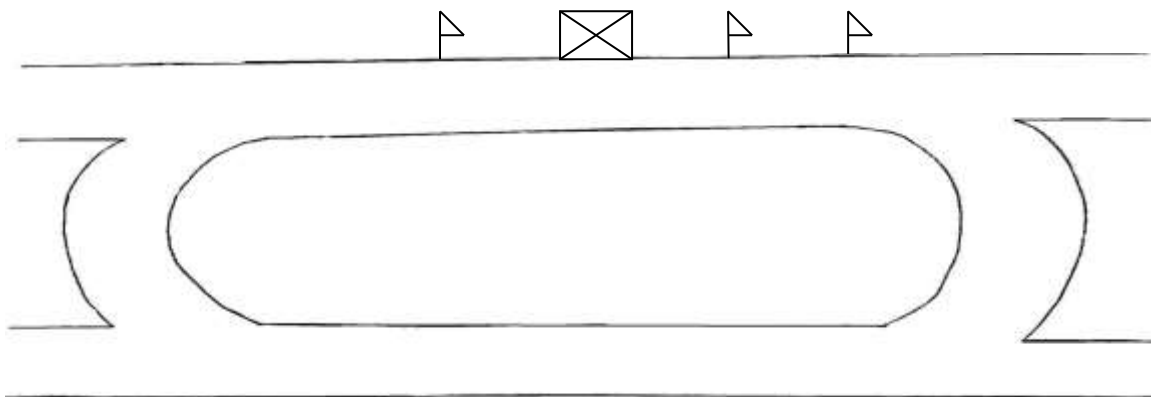
ดำเนินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดที่ต้องตามระเบียบ กฎเกณฑ์และมืองค์ประกอบ ดังนี้

1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์
2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

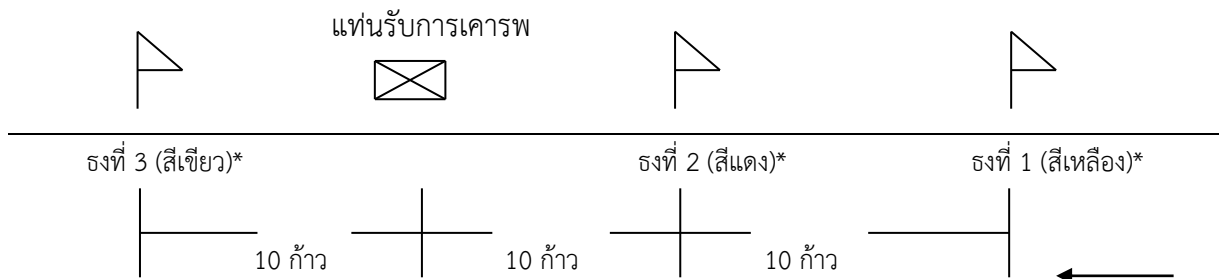
1. การเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

สถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกวดมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการประกวดแต่ละตำแหน่งปฏิบัติได้อย่างถูกต้องในแต่ละจุด ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติของผู้เข้าร่วมการประกวดมีความถูกต้อง จึงควรมีการเตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการประกวด ดังนี้

- 1.1 สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการจัดการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ได้แก่ สนามกีฬา ของสถานศึกษา หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม (ดังภาพประกอบ)

- 1.2 ระยะทางการเดินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ที่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระยะของการเดินสวนสนามผ่านธง 3 ธง (ดังภาพประกอบ)

* สีของธงที่ 1 ธงที่ 2 และธงที่ 3 ในคู่มือเล่มนี้ กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

1.3 อุปกรณ์ และสื่อ ประกอบด้วย

1.3.1 ธง 3 ธง **ธงที่ 1** สีเหลือง (ธงเตรียมทำความเคารพ)

ธงที่ 2 สีแดง (ธงทำความเคารพ)

ธงที่ 3 สีเขียว (ธงเลิกทำความเคารพ)

1.3.2 แทนรับการเคารพ

1.3.3 เครื่องขยายเสียง

1.3.4 เพลงที่ใช้ในการประกวด

เพลงมหาฤกษ์

สัญญาณแตรเดี่ยว (เตรียมสวนสนาม, หน้าเดิน)

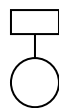
เพลงเดินสวนสนาม

2. รูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

ในการส่งกองลูกเสือเข้าประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ต้องประกอบด้วย บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง นายหมู่ลูกเสือ/หัวหน้าหมู่เนตรนารี รองนายหมู่ลูกเสือ/รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี และลูกเสือ/เนตรนารี ดังนั้น เพื่อให้มีความถูกต้องชัดเจนในการเข้าประจำตำแหน่งและการปฏิบัติในแต่ละตำแหน่ง จึงกำหนดรูปแบบการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

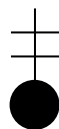
2.1 สัญลักษณ์และความหมาย ประกอบด้วย

ผู้ถือป้าย

ผู้ถือธงประจำกอง

ผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง

นายหมู่ลูกเสือ / หัวหน้าหมู่เนตรนารี

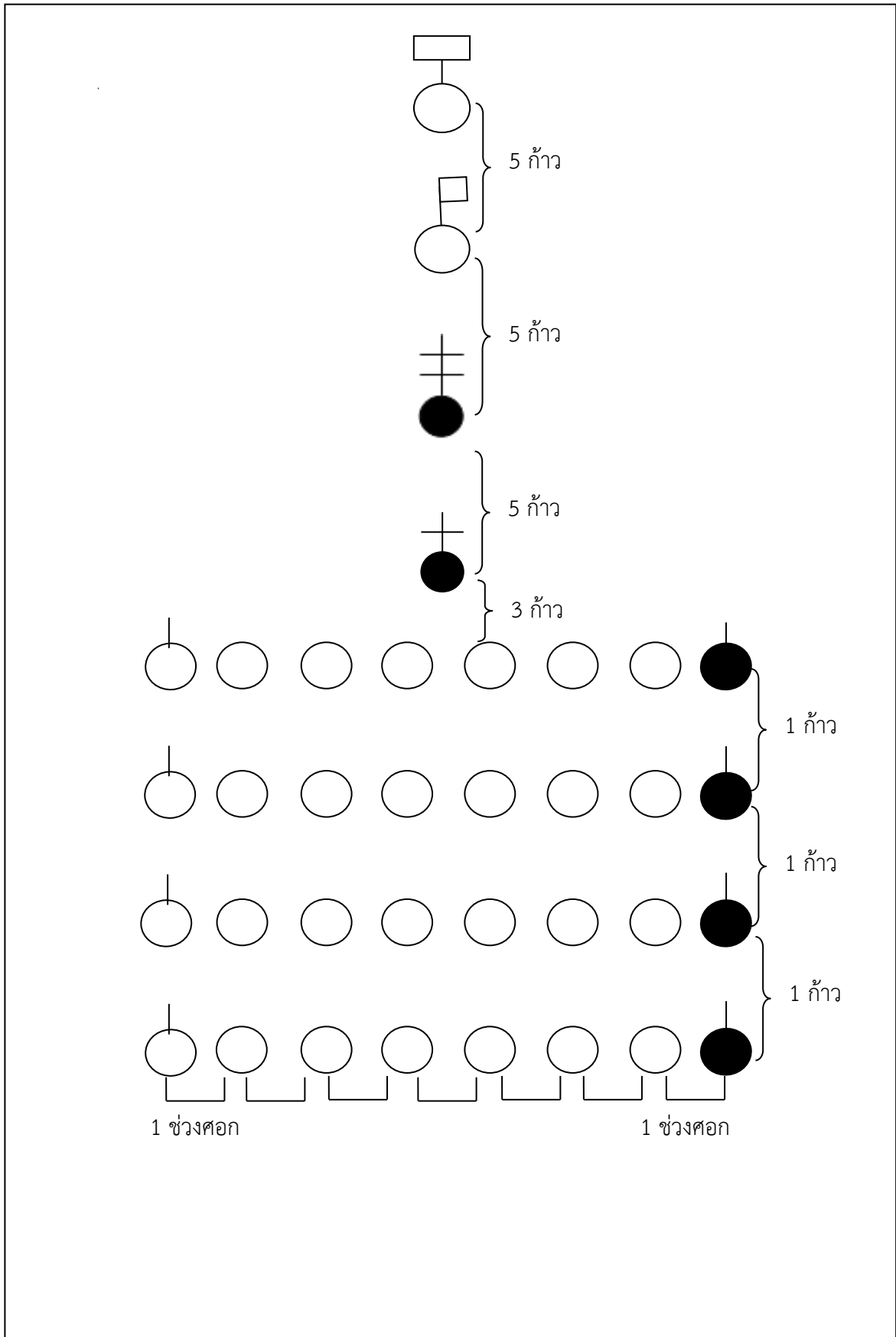
รองนายหมู่ลูกเสือ / รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

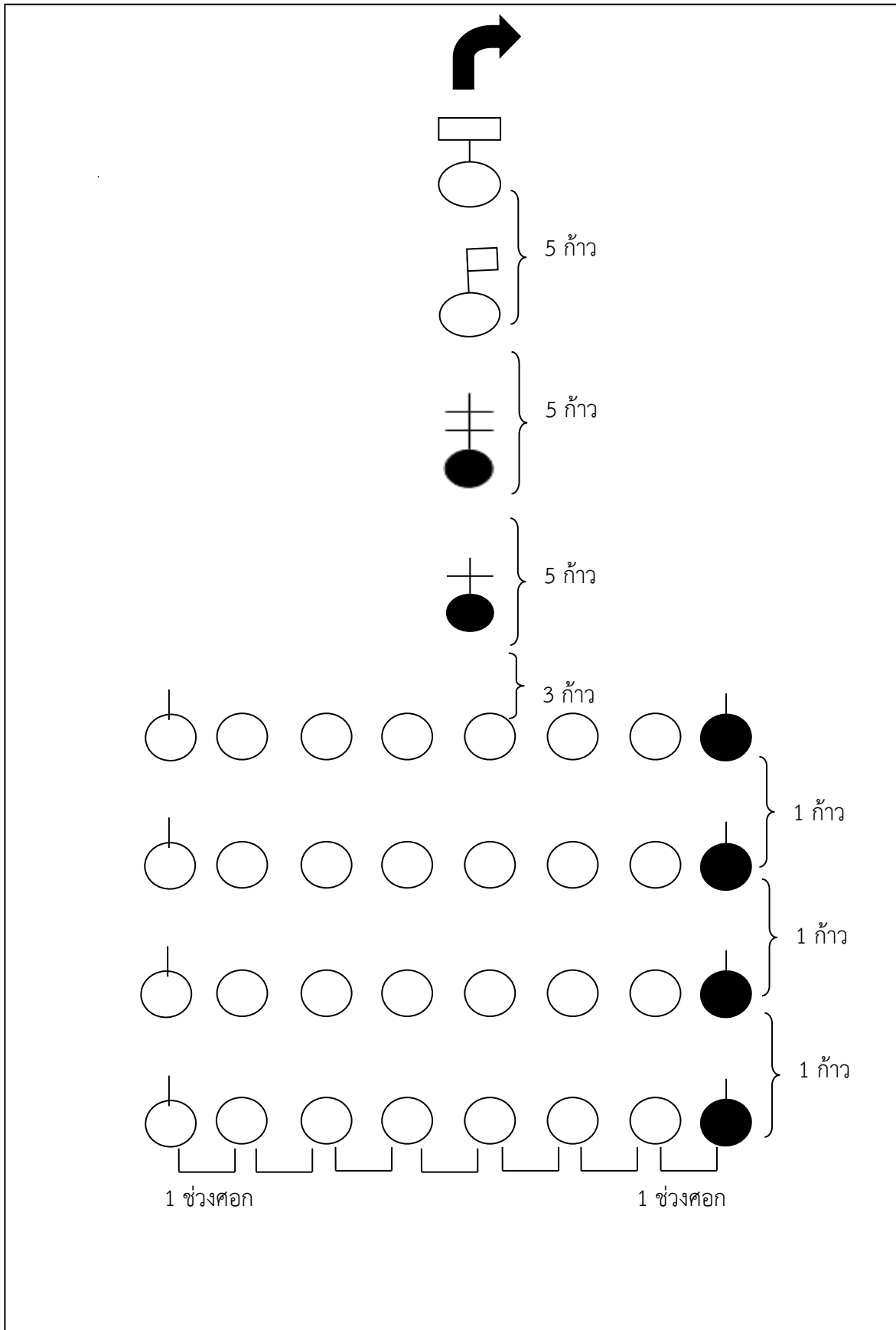
ลูกเสือ / เนตรนารี

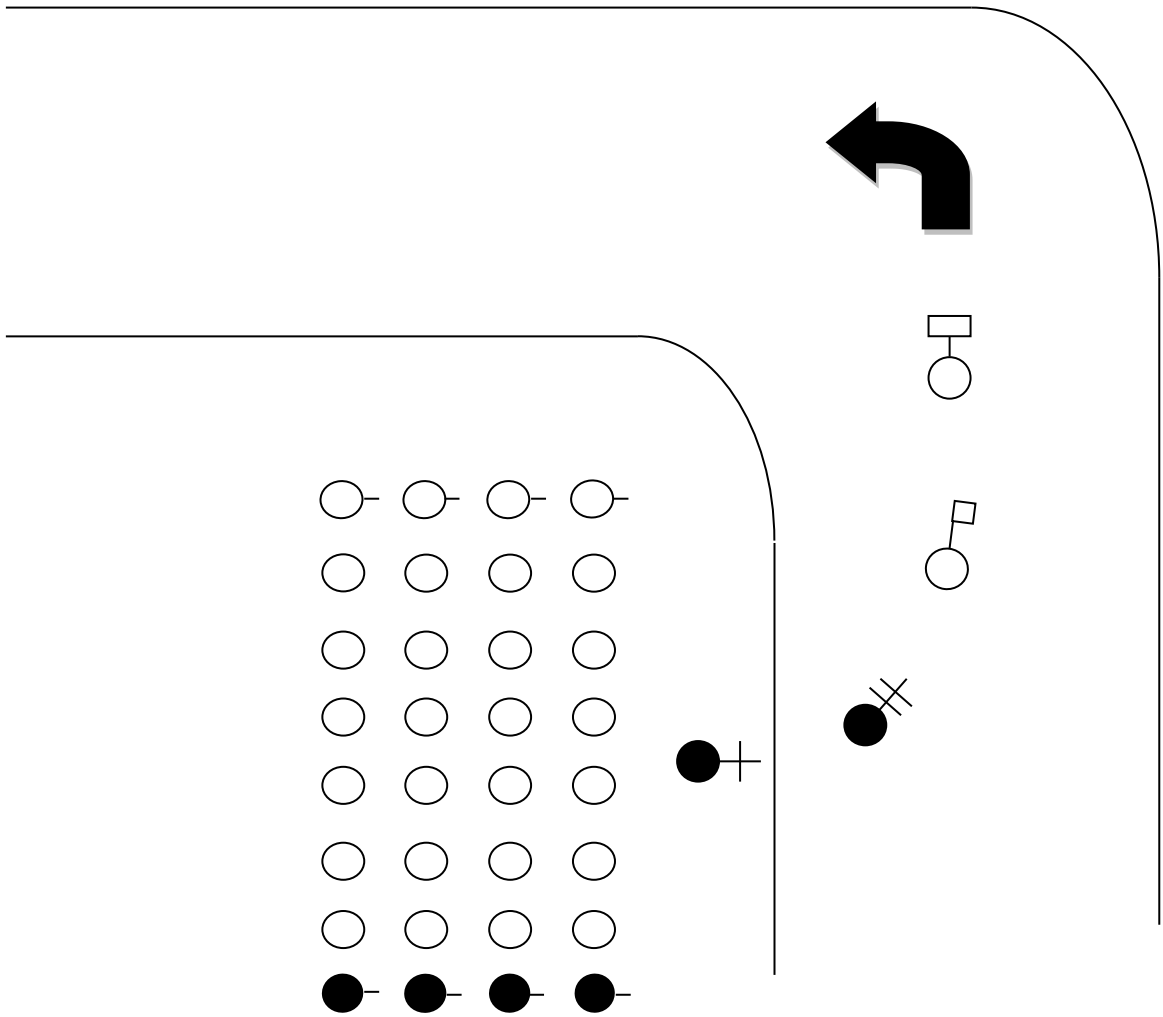
2.2 รูปแบบการตั้งแถวในสนาม

2.3 รูปแบบการเดินเลียขาวออกจากสนาม

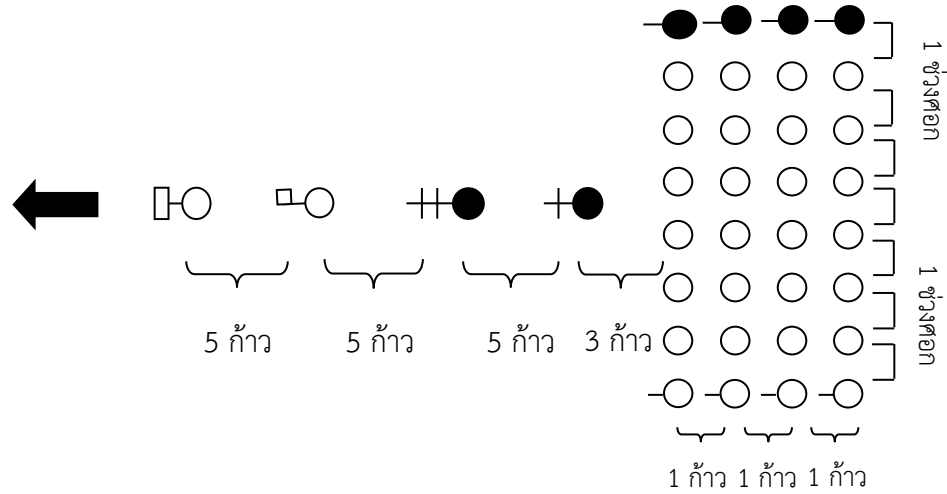
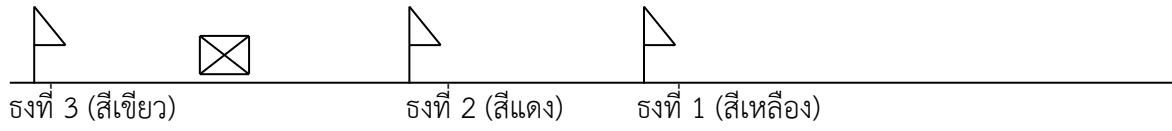
2.4 รูปแบบการเดินเลียวซ้าย

2.5 รูปแบบการเดินทางสนามผ่านธง 3 ธง

แผนรับการเครพ

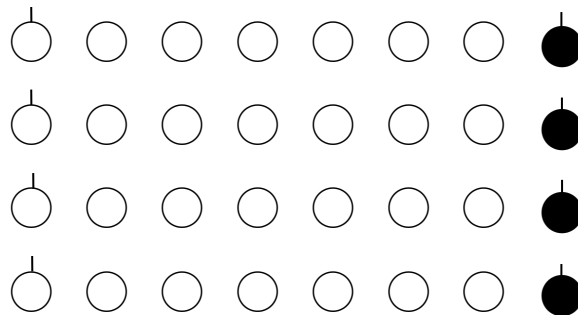

ส่วนที่ 3

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ มีเกณฑ์การตัดสินหรือเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารีสามัญ ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ของสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

เมื่อกองลูกเสือ ตั้งแถวในสนามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ เมื่อคณะกรรมการตัดสินเครื่องแบบเข้าตรวจ ให้รองผู้กำกับกองใช้คำบอก “กอง - ตรง” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าตรง

เมื่อเสร็จสิ้นการตรวจ ให้รองผู้กำกับกอง ใช้คำบอก “ตามระเบียบ - พัก” ให้ลูกเสืออยู่ในท่าพักตามระเบียบ คณะกรรมการตัดสินดำเนินการให้คะแนน ดังนี้

1. การยืนถือป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้พลอง
2. ขนาดของป้าย ธงประจำกอง ไม้ถือ ไม้พลอง
3. เครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

4. เครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารีสามัญ รวมทั้งการประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 และข้อบังคับคณะ

ลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525 ประกาศของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คณะกรรมการเริ่มให้คะแนนตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือตรง, ทำความเคารพประธานในพิธี, ตรงหน้า - ระวัง” เป็นต้นไป ถึงคำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” รายละเอียด ดังนี้

1. การทำความเคารพประธานในพิธีของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
2. การแสดงรหัส การกล่าวคำปฏิญาณของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ
3. ระยะเวลา ระยะเคียง และความพร้อมเพรียง

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม

คณะกรรมการให้คะแนนการเดินสวนสนาม เริ่มตั้งแต่คำบอก “ลูกเสือเตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” เป็นต้นไป จนถึงก่อนธงที่ 1 (เตรียมทำความเคารพ) การปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

คณะกรรมการให้คะแนนการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดำเนินการให้คะแนนการปฏิบัติของผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ

หมายเหตุ : คำบอกคำสั่งที่ใช้ในคู่มือการประกวดเล่มนี้ ใช้ตามคลิปเสียงที่สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียนจัดทำขึ้น

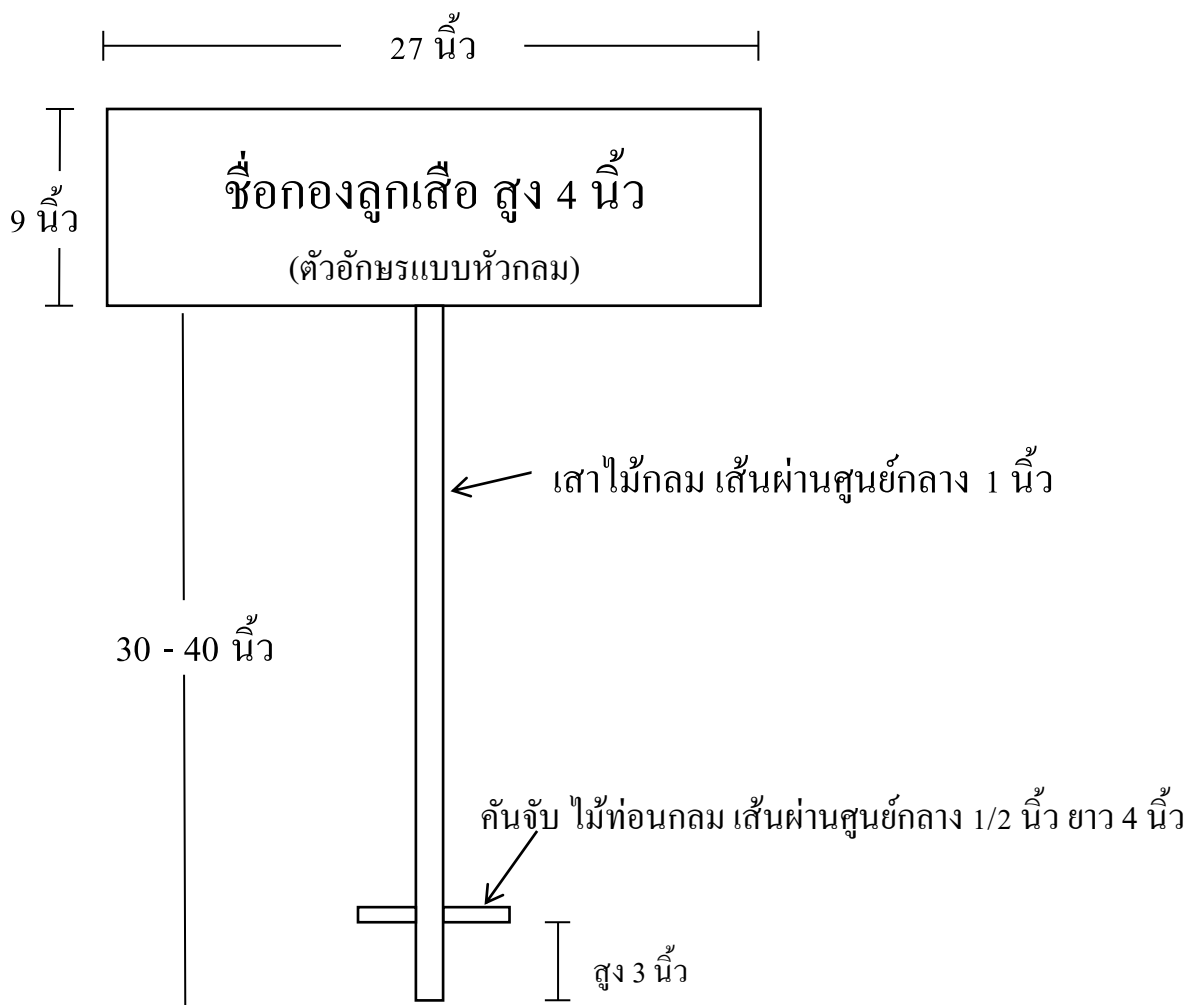

หมวดที่ 1

เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์

หมวดที่ 1 เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และอุปกรณ์ กล่าวถึง ลักษณะและรายละเอียดของป้ายชื่อกองลูกเสือ ธงประจำกองลูกเสือ เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ รวมถึงไม้ถือของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และไม้พลองของลูกเสือ ดังนี้

1. ป้ายชื่อกองลูกเสือ มีลักษณะและขนาด ดังนี้

หมายเหตุ

- ตัวป้ายสีขาวทั้งหมด
- ตัวอักษรสีน้ำเงินชนิดหัวกลมสูง 4 นิ้ว กรณีชื่อกองลูกเสือยาว ให้เขียนเป็น 2 บรรทัด และปรับขนาดตัวอักษรตามความเหมาะสม ใส่เฉพาะชื่อกองลูกเสือ ไม่ต้องมีคำว่า “กองลูกเสือโรงเรียน” นำหน้า เช่น “กองลูกเสือโรงเรียนบ้านสำโรง” ให้ใช้ชื่อว่า “บ้านสำโรง”

2. ธงประจำกองลูกเสือ เนตรนารีสามัญ

2.1 ธงประจำกองลูกเสือสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ใต้ตราบอกชื่อกองลูกเสือ ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดาสีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันทรงทำด้วยโลหะเป็นรูปวชิรสีเงิน

2.2 ธงประจำกองเนตรนารีสามัญ

ทำด้วยผ้าสีเขียว ขนาด 120 x 80 เซนติเมตร มีครุยสีเหลืองยาว 8 เซนติเมตร สามด้าน ตรงกลางมีตราเนตรนารีสีเหลือง ขนาด 40 x 25 เซนติเมตร ใต้ตราบอกชื่อกองเนตรนารี ตัวอักษรพิมพ์ธรรมดา สีเหลืองขนาดพองาม ยอดคันทรงทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปวชิรสีเงิน

หมายเหตุ : ใต้ตราบอกชื่อกองลูกเสือตรงกับเครื่องหมายสังกัดที่ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

3. ไม้ถือ

ตัวไม้มีลักษณะกลม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวไม้ 1.8 เซนติเมตร กลางไม้ 1.5 เซนติเมตร ปลายไม้ 1.2 เซนติเมตร ยาว 75 เซนติเมตร ที่หัวไม้และปลายไม้มีปลอกทองเหลืองหุ้ม ทางด้านหัวไม้ยาว 6 เซนติเมตร ด้านปลายไม้ ยาว 4 เซนติเมตร จากหัวไม้ลงมา 12 เซนติเมตร ให้มีพู่ 2 พู่ ผูกติดอยู่กับไม้ และจากหัวไม้ลงมา 16 เซนติเมตร ให้มีปลอกทองเหลืองเป็นตราคณะลูกเสือแห่งชาติหุ้มอยู่ ไม้ถือให้เป็นสีน้ำตาลแก่

พู่ของไม้ถือเป็นด้ายหรือไหมพรมสีเขียว ถักเป็นเชือกผูกติดกับไม้ถือ ปลายเชือกยาวข้างละ 6 เซนติเมตร ต่อจากปลายเชือกแต่ละข้างทำเป็นพู่ยาวข้างละ 7 เซนติเมตร ขนาดโตพอสมควร

4. ไม้พลอง

ทำด้วยไม้ที่มีความแกร่งและเหนียวพอสมควร ให้มีลักษณะกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร ยาว 150 เซนติเมตร ใต้หัวพลองลงมา 20 เซนติเมตร ให้เจาะรูร้อยเชือกสำหรับรวมกระโจมได้ ใต้รูเจาะ ร้อยเชือกลงมาอีก 5 เซนติเมตร ให้ขีดเครื่องหมายเป็นเครื่องวัดตามมาตราเมตริก ให้อ่านได้ทุกเซนติเมตร จนถึง 75 เซนติเมตร

5. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

5.1 ลูกเสือสามัญ

5.2 ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

5.3 ลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

5.1 ลูกเสือสามัญ

5.1.1. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเปาะปะข้างละ 1 กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุมบน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเปาะ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายบน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีกากี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป¹หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเปาะตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเปาะ และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพฤษภ

ถุงเท้ายาว สีกากี พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขียวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

¹ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแฉก 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.1.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเนื้อคอปกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเปาะข้างละ 1 กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกคลุมบน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเปาะ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้อไว้ในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยักถูกระหวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีกากี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพดกซ์

ถุงเท้าสั้น สีกากี

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยักถูกระหวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเปาะข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสื้อที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิพยุฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างขวา

5.1.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกกว้าง สีเทา กว้าง พับปีกข้างขวาขึ้น ประดับด้วยดอกจันชั้นเดียว ทำด้วยผ้าสีหรือพลาสติก² ตามใบแนบ 1 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 กลางดอกจันมีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทอง มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 2 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวกสองข้างเจาะรูสำหรับร้อยสายรัด ด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง

² ปัจจุบันดอกจันที่ทำด้วยผ้าไม่มีจำหน่าย จึงอนุโลมให้ใช้พลาสติกหรือวัสดุเทียมพลาสติกแทนได้

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างละ 1 ดุม มีอินทรธนูสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรธนูทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีน้ำตาลแก่หรือสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายใน กางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีกาเกี ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปล³หรือดุมขัด ซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋า และมีหุ้ร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อชัยพฤกษ์

ถุงเท้ายาว สีกาเกี พับขอบไว้ได้เช่า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญ ตามใบแนบ 3 ทำยักกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย กึ่งกลางไหล่กับศอก

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกีรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

³ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปลแทนได้

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำมเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกากี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกากี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าด่วนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สายยงยศ ทำด้วยเชือกสีเขียวถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทธนู ปลายสายรวมติดที่คุดมใต้ปกกระเป๋าเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋า กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ตรงกลาง

รองนายหมูลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าสีเหลืองข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสืออยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเหลืองข้างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมูลูกเสือ นายหมูลูกเสือ และรองนายหมูลูกเสือ

5.1.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ⁴ ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- หมวกปีกกว้าง สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัด ทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- หมวกทรงอ่อน สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าสีขาวข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋าสี 1 ดุม มีอินทรีรูปเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เนคไท สีเขียว กัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีกากี ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทอง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

⁴ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีขั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม่วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะและเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างขวา

5.1.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ⁵ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกมี 2 แบบ คือ

- **หมวกปีกกว้าง** สีกากี มีหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาลแก่ กว้าง 3 เซนติเมตร พันรอบหมวก มีหัวขัดสีน้ำตาลแก่ด้านซ้าย ปีกหมวก 2 ข้าง เจาะรูสำหรับร้อยสายรัดด้านหลังศีรษะ สายรัดทำด้วยเชือกถักสีเดียวกับหมวก ผูกเป็นปมไว้ข้างหลัง มีตราหน้าหมวกเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง

- **หมวกทรงอ่อน** สีเขียว มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีกากี แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างละ 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมมีลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เนคไท สีเขียว กลัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีกากี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกากี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาลแก่ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างขวา

⁵ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับ ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.1.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเขียวแก่ มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวกด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเขียวแก่ แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด อกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม อกมีกระเป่าปะข้างละ 1 กระเป่า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป่า 1 ดุม มีอินทรรณูสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรรณูทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัตถุสีเขียวแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้อไว้ในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิเลสรวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเขียวแก่ ยาวคลุมเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ **เข็มขัด** หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีสวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้ก๊อตติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแดงและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแดงติดที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแดง เนื้อกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแดง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบิน เมื่อเป็นเนตรนารีสามัญ ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีน้ำเงิน ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทรีธนู ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษอื่นตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชาพิเศษ ได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป่าเสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป่า มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.2 ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

5.2.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเนื้อสอกผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างละ 1 ดุม มีอินทรรณูสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรรณูทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีกาเกี ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปล⁶ หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบซอซัยพุกษ์

ถุงเท้ายาว สีกาเกี พับขอบไว้ใต้เข้า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขียวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อสอกผ่าอกตลอด มีสาคกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋ายี่ข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋ายี่ข้างละ 1 ดุม มีอินทรรณูสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร

⁶ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปลแทนได้

เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรรูทางด้านคอ ด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง กางเกง สีขาว ขาสั้นเนื้อเข้าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขา กางเกง เมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป⁷หรือ ดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าทตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพุกษ์

ถุงเท้ายาว สีขาว พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดพู่สีเขี้ยวข้างละ 2 พู่
รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขี้ยว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

⁷ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.2.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีกาเกี แขนสั้นเนื้อsockผ่าอกตลอด มีสาคอกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลมเจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุสีน้ำตาลแก่ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกาเกี ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพฤษ

ถุงเท้าสั้น สีกาเกี

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร มีสายรัดคางกว้าง 1 เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุมลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กติดที่ริมหมวกข้างละ 1 ดุม มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรูปสมอเรือ ทำด้วยโลหะสีทอง เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีขาว แขนสั้นเนื้อคอผ่าอกตลอด มีسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรธนูสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรธนูทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวครึ่งน่อง ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพุกษ์

ถุงเท้าสั้น สีขาว

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่แขนเสื้อข้างขวาระหว่างไหล่กับศอก

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่งที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีฟ้าข้างขวา

5.2.3 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกาเกี ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกาเกี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋าสีไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้าสีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ใต้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีกาเกี ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปปับหรือคุมขัดซ่อนไว้ ด้านในมีกระเป๋าด้านแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อขัดพฤษภ

ถุงเท้ายาว สีกาเกี พับขอบไว้ใต้เข่า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

⁸ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้คุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปับแทนได้

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาตี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “ลูกเสือสมุทร” สีทอง มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาตี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายี่เป่าไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 25 เซนติเมตร ปกคอด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจาก แถบนอก 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เสื้อชั้นใน คอกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กางเกง สีขาว ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปป⁹หรือดุมขัดซ่อนไว้ ด้านในมีกระเป๋าด้านละข้างละ 1 กระเป๋าและมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะ สีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพฤกษ์

ถุงเท้ายาว สีขาว พับขอบไว้ได้เข้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ทำยกภูกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาตีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญตามใบแนบ 3 ทำยกภูกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตรา คณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋ายี่เป่าซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อ ข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

⁹ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปปแทนได้

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ามเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีขาวยาวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋า กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ตรงกลาง

รองนายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติ ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ

5.2.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁰ เหล่าสมุทร ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบปกติ ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีปกติ กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีปกติ แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป่าปะไม่มีปก 1 กระเป่า ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีปกติ ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีปกติ

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป่าปะไม่มีปก 1 กระเป่า ใต้คอด้านหน้ามีแถบสีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอก กว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

กางเกง สีขาว ขายาว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

¹⁰ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่งทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง

5.2.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹¹ เหล่าสมุทร หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

1.1) เครื่องแบบ

1.1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีกาเกี กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีกาเกี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายัดไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีกาเกี ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีน้ำตาล กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทอง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีกาเกี พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

1.1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกทรงหม้อตาล สีขาว กะบังสีดำ ปลายสายรัดคางมีดุม ทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็ก ติดที่ขอบหมวกด้านละ 1 เม็ด มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารีทำด้วยโลหะสีทอง

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเป๋ายัดไม่มีปก 1 กระเป๋า ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอก กว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจากแถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบ ให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

กระโปรง สีขาว ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

¹¹ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุมัติให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับลูกเสือ รองผู้กำกับ กองลูกเสือสามัญเหล่าสมุทร ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารี สามัญ ได้เข้าร่วมการประกวด ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแฉก 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง ติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายวชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ โดยให้เครื่องหมายวุฒแบดจ์อยู่ด้านหน้า

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง

5.2.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญเหล่าสมุทร

1) เครื่องแบบ

1.1) เครื่องแบบกาเกี ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีกาเกี ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีกาเกี แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเปาะปะไม่มีปก 1 กระเปาะ ใต้คอด้านหน้ามีแถบผ้า สีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีกาเกี ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูป สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายตุ้มนูนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องแบบขาว ประกอบด้วย

หมวกกะลาสี สีขาว ทำด้วยผ้า ผ้าพันหมวกสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร มีอักษร “เนตรนารีสมุทร” สีทอง มีรูปเครื่องหมายเนตรนารีสีทองกำกับหน้าและหลัง ปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

เสื้อกะลาสี สีขาว แขนสั้น ออกซ้ายมีกระเปาะปะไม่มีปก 1 กระเปาะ ใต้คอด้านหน้ามีแถบ สีขาว 2 ชาย ยาวชายละ 2.5 เซนติเมตร ปกด้านบนทำด้วยผ้าสีกรมท่า มีแถบผ้าสีขาวทาบ 2 แถบ แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร แถบในกว้าง 5 มิลลิเมตร เย็บติดห่างจาก แถบนอก 5 มิลลิเมตร แถบนอกกว้าง 2 เซนติเมตร เย็บติดห่างจากขอบปกคอ 5 มิลลิเมตร การแต่งเครื่องแบบ ให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เสื้อชั้นใน คอกกลม แขนสั้น สีขาว

ผ้าผูกคอ สีดำ รูปสามเหลี่ยม พับมุมข้างหนึ่งเข้ากับฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง 6 เซนติเมตร ผูกชายทั้ง 2 ข้างต่อกันคล้องไว้ได้ปกเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาว สำหรับผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ 6 เซนติเมตร

กระโปรง สีขาว ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีขาว กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีขาว พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนึ่ง วัตถุเทียมหนึ่งหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสั้น ชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 4 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ปกด้านหลังของเสื้อกะลาสีอยู่กึ่งกลาง

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้ก๊อปปี้ติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนด ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสดติดที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแสด เหนือกรอบสีแสด ในกรอบสีแสดมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแสดและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแสด และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแสดติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋าสีเสื้อ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแสด รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบินเมื่อเป็นเนตรนารีสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อ

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาภิ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารี พุดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาภิ รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบ และคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย การปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กิ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพาย ทำด้วยผ้าต่วนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้าย ไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป๋เสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป๋ มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋เสื้อข้างซ้าย เมื่อแต่งเครื่องแบบกาภิ ใช้สายนกหวีดสีเหลือง เมื่อแต่งเครื่องแบบขาว ใช้สายนกหวีดสีขาว ใช้เฉพาะ ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารีและรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

5.3 ลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

5.3.1 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเปาะข้างละ 1 กระเปาะ มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเปาะ 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยกภูกระทรง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกง เมื่อยืนตรง ห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปล¹²หรือดุมขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเปาะตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเปาะ และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพฤษ

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ใต้เข่า ใต้พับขอบมีสายรัดถุง ติดฟูสีเขี้ยวข้างละ 2 พู่

รองเท้า หนัง วัตถุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกภูกระทรง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขี้ยว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเปาะเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

¹² ปัจจุบันกางเกงที่ใช้ดุมขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปลแทนได้

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีด สอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมาย ตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.2 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติ มีปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีคุดเหนือเข็มขัด 4 คุด ออกมีกระเป๋าข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน ชายกลางแหลม เจาะรั้งคุดกึ่งกลางกระเป๋า 1 คุด มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีคุดที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 คุด คุดลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้าเป็นไปตามใบแนบ 1 ทำยกภูกระทรง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีขลิบสีขาบขนาด 2 เซนติเมตร 2 ด้าน มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งเป็นห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา มีจีบกึ่งกลาง ยาวครึ่งน่อง

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายดุนรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อซัยพฤษภ

ถุงเท้าสั้น สีเทา

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกภูกระทรง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะ รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีเขียว โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำเป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือเบื้องต้น ทำด้วยหนังเป็นห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนึ่งสวมคอ ด้านหลังให้เชือกอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับผ้าผูกคอ

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบลูกเสือ สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ที่ทำด้วยโลหะรูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีทอง พื้นสีแดง โดยติดเครื่องหมาย ตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีข้างขวา

5.3.3. เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปตราหน้าคณะลูกเสือแห่งชาติ มีรูปปีกนก 2 ข้าง ยาวข้างละ 2 เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีคุดเหนือเข็มขัด 4 คุด ออกมีกระเป๋าสีข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง ปกคลุม ขายกลางแหลม เจาะรั้งคุดกึ่งกลางกระเป๋า 1 คุด มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีคุดที่ปลายอินทรีนูนทางด้านคอด้านละ 1 คุด คุดลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกางเกง

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วงซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์สวมผ้าผูกคอ

กางเกง สีเทา ขาสั้นเหนือเข่าประมาณ 5 เซนติเมตร ส่วนกว้างของขากางเกงเมื่อยืนตรงห่างจากขา ตั้งแต่ 8 - 12 เซนติเมตร ปลายขาพับเข้ากว้าง 5 เซนติเมตร ผ่าตรงส่วนหน้า ใช้ซิปล¹³หรือคุดขัดซ่อนไว้ด้านใน มีกระเป๋าสีข้างตามแนวตะเข็บข้างละ 1 กระเป๋า และมีหูร้อยเข็มขัดยาวไม่เกิน 6 เซนติเมตร กว้าง 1 เซนติเมตร

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวชนิดหัวขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายคุณรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติภายในกรอบข้อขัดพยัก

ถุงเท้ายาว สีเทา พับขอบไว้ใต้เข่า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสี ตามใบแนบ 2 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีตามสีประจำหมู่ลูกเสือสามัญตามใบแนบ 3 ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 14 เซนติเมตร 4 แถบซ้อนกัน ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

¹³ ปัจจุบันกางเกงที่ใช้คุดขัดไม่เป็นที่นิยม จึงอนุโลมให้ใช้กางเกงที่มีซิปลแทนได้

เครื่องหมายชั้น

ชั้นลูกเสือตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง แต่ไม่มีแถบคำขวัญ และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่กึ่งกลางกระเปาะเสื้อข้างซ้าย

ชั้นลูกเสือโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลืองเหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้าย กึ่งกลางไหล่กับศอก

ชั้นลูกเสือเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีรูปตราคณะลูกเสือแห่งชาติสีแดง และมีคำว่า “ลูกเสือ” สีเหลือง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเปาะ 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นลูกเสือสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองลูกเสือที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์ สำหรับลูกเสือตรีและลูกเสือโท ซึ่งได้รับเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์เมื่อเป็นลูกเสือสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับลูกเสือสำรอง

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ามเบื้องต้น ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่ลูกเสือพูดได้ดี สีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเปาะ ถ้าติดเครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์อยู่แล้ว ให้ติดใต้เครื่องหมายลูกเสือสัมพันธ์

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

สายยงยศ ทำด้วยเชือกสีเขียวถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทรีธนู ปลายสายรวมติดที่คอกใต้ปกกระเปาะเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะลูกเสือสามัญที่สอบได้วิชาลูกเสือเอก กับสอบได้วิชาพิเศษที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายหัวหน้านายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ ทำด้วยแถบผ้าสีขาว รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวเท่าแนวตั้งของกระเป๋า กว้าง 1.5 เซนติเมตร มีจำนวนแถบและติด ดังนี้

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 3 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีทับแถบกลาง

นายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 2 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ตรงกลาง

รองนายหมู่ลูกเสือ มีจำนวน 1 แถบ ติดที่กระเป๋าเสื้อข้างซ้ายตามแนวตั้ง ให้เครื่องหมายลูกเสือตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะหัวหน้านายหมู่ นายหมู่และรองนายหมู่

5.3.4 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁴ เหล่าอากาศ ชาย

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเนื้อสอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าปะข้างละ 1 กระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้งปกรูปมน ซายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดคล้องเสื้ออยู่ภายในกางเกง

เนคไท สีเขียว กัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กางเกง สีเทา ขาวว ขาตรง ไม่พับปลายขา

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 4 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

¹⁴ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ทำยกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตรานเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมายชिरารูฐสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าสีเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด

เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดงวิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ ชาย เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดงและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าสีเสื้อข้างขวา

5.3.5 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ¹⁵ เหล่าอากาศ หญิง

1) ผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง

1.1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกทรงอ่อน สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ติดเหนือขอบหมวก เวลาสวมให้ตราหน้าหมวกอยู่เหนือคิ้วซ้าย

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้นเหนือศอกผ่าออกตลอด ออกเสื้อให้เป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเหนือเข็มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป่าปะข้างละ 1 กระเป่ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้งปกคลุมชายกลางแหลม เจาะรั้งดุมกึ่งกลางกระเป่า 1 ดุม มีอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่เสื้อ ด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีนูน ทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้ออยู่ภายในกระโปรง

เนคไท สีเขียว กัดเข็มเครื่องหมายเนตรนารีขนาดเล็กสีเงินลงยา

กระโปรง สีเทา ยาวคลุมเข่า ไม่มีจีบ ชายกระโปรงไม่บาน

เข็มขัด หนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ กว้าง 3 เซนติเมตร หัวโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีลายดุนรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนัง วัสดุเทียมหนังหรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มสันชนิดผูก

1.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่ไหล่เสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีเขียวและขอบสีทอง โดยติดเครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างขวา

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

¹⁵ กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญเหล่าอากาศ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสามัญได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีเบื้องต้น ทำด้วยโลหะสีเงิน รูปตราเนตรนารี ขนาดกว้าง 2 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร

เครื่องหมายผู้กำกับเนตรนารีชั้นสูง ทำด้วยโลหะสีทอง พื้นลงยาสีแดง รูปเครื่องหมาย วชิราวุธสีทอง ขนาดกว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลืองสลัดดำ เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสาย ผูกนกหวีดสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ทำด้วยไม้สองท่อน ร้อยด้วยเชือกหนังสวมคอ ด้านหน้าให้ไม้วางทับเนคไท

หมายเหตุ หากสวมเครื่องหมายผู้กำกับลูกเสือชั้นวุฒแบดจ์ ไม่ต้องสวมสายนกหวีด เมื่อแต่งเครื่องแบบเนตรนารี สามารถประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เข็มแสดง วิทยฐานะ และเครื่องหมายแสดงความสามารถได้ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

2) รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ เหล่าอากาศ หญิง

2.1) เครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีลักษณะของเครื่องแบบและมีการแต่งกาย เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ เหล่าอากาศ หญิง

2.2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ

รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง มีเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ เช่นเดียวกับผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ หญิง เว้นแต่เครื่องหมายตำแหน่ง ทำด้วยโลหะรูปวงรี กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร ตรงกลางมีเครื่องหมายเนตรนารีสีทอง พื้นสีแดง และขอบสีทอง โดยติด เครื่องหมายตำแหน่งนี้ที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อข้างขวา

5.3.6 เครื่องแบบและเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบเนตรนารีสามัญเหล่าอากาศ

1) เครื่องแบบ ประกอบด้วย

หมวกปีกแคบ สีเทา มีตราหน้าหมวกรูปเครื่องหมายเนตรนารี ทำด้วยโลหะสีทอง ปีกหมวก ด้านหลังพับขึ้น เวลาสวมหมวกให้ตราหน้าหมวกอยู่ด้านหน้า

เสื้อคอพับ สีเทา แขนสั้น เนื้อคอผ่าอกตลอด ออกเสื้อทำเป็นسابกว้าง 3.5 เซนติเมตร มีดุมเนื้อเข้มขัด 4 ดุม ออกมีกระเป๋าปะข้างละ 1 กระเป๋า มีแถบตรงกึ่งกลางตามทางดิ่ง ปกรูปมน เจาะรังดุมกึ่งกลาง กระเป๋า 1 ดุม มีอินทรีสีเดียวกับเสื้ออยู่เหนือบ่าทั้งสองข้าง ด้านไหล่กว้าง 3.5 เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บไหล่ เสื้อด้านคอกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปลายมน มีดุมที่ปลายอินทรีทางด้านคอด้านละ 1 ดุม ดุมลักษณะกลมแบน ทำด้วยวัสดุเดียวกับเสื้อ การแต่งเครื่องแบบให้สอดชายเสื้อไว้ภายในกระโปรง หรือเย็บติดกระโปรงได้

ผ้าผูกคอ รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว ด้านฐานยาว 100 เซนติเมตร ด้านตั้งสูง 75 เซนติเมตร สีของผ้า เป็นไปตามใบแนบ 1 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบ ของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 มีเครื่องหมายจังหวัดที่มุมผ้าผูกคอตรงข้ามด้านฐาน และมีห่วง ซึ่งไม่ใช่ห่วงกิลเวลล์ สวมผ้าผูกคอ

กระโปรง สีเทา ยาวเสมอเข่า ด้านหน้าและด้านหลังพับเป็นจีบหันออกด้านข้าง ข้างละ 1 จีบ

เข็มขัด หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีดำ กว้างไม่เกิน 3 เซนติเมตร หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุรูปเครื่องหมายเนตรนารี

ถุงเท้า สีเทา พับสั้นเพียงข้อเท้า

รองเท้า หนึ่งหรือวัตถุเทียมหนึ่งสีดำแบบนักเรียน หรือผ้าใบสีดำ ไม่มีลวดลาย หุ้มส้นชนิดผูก

2) เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ ประกอบด้วย

เครื่องหมายจังหวัด ทำด้วยผ้ารูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 5 เซนติเมตร มีรูปและสีตามใบแนบ 2 ท้ายข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520 ติดที่มุมผ้าผูกคอ ตรงข้ามด้านฐาน

เครื่องหมายเนตรนารีสามัญ ทำด้วยโลหะสีทองประกอบแถบโบว์อยู่ส่วนล่าง มีคำว่า “สามัญ” ขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใช้ก๊อตติดที่อกเสื้อข้างซ้าย

เครื่องหมายหมู่ ทำด้วยผ้าสีกรมท่ารูปวงรี กว้าง 3.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร ตรงกลางมีรูปดอกไม้สีขาวชนิดต่าง ๆ ตามที่กำหนด ติดที่แขนเสื้อใต้ตะเข็บไหล่ซ้าย 1 เซนติเมตร

เครื่องหมายชั้น

เนตรนารีตรี ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 5 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแดงและมีคำว่า “เนตรนารี” สีแดงติดที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านซ้าย

เนตรนารีโท ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปไต กว้าง 2.5 เซนติเมตร ยาว 4.5 เซนติเมตร มีคำว่า “เนตรนารี” สีแดง เหนือกรอบสีแดง ในกรอบสีแดงมีคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแดง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เนตรนารีเอก ทำด้วยผ้าสีกาเกี รูปโล่ ยาว 5 เซนติเมตร กว้าง 3 เซนติเมตร มีเครื่องหมายวชิรสีแดงและแถบคำขวัญ “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” สีแดง และมีคำว่า “เนตรนารี” สีแดง ติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายกึ่งกลางไหล่กับศอก

เครื่องหมายประจำการ ทำด้วยผ้าสีเขียว รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร มีรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ติดที่อกข้างซ้ายเหนือกระเป๋า 1 เซนติเมตร จำนวนเครื่องหมายประจำการให้ติดตามจำนวนปีที่ได้เป็นเนตรนารีสามัญ โดยติดเว้นระยะระหว่างกัน 5 มิลลิเมตร ตามแนวนอน

เครื่องหมายสังกัด

ชื่อกลุ่มหรือกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว มีชื่อกลุ่มหรือกองสีขาว ติดโค้งตามไหล่เสื้อข้างขวา

เลขกลุ่มและเลขกอง ทำด้วยผ้าสีแดง รูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ยาวด้านละ 3.5 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาว ตัวเลขอารบิกสีขาว เลขกลุ่มสูง 1.5 เซนติเมตร อยู่ข้างบน และเลขกองสูง 1 เซนติเมตร อยู่ข้างล่าง ติดใต้เครื่องหมายชื่อกลุ่มหรือกอง

กองเนตรนารีที่จัดเป็นกลุ่มไม่ได้ ให้มีเลขกองอย่างเดียว

เครื่องหมายนกบิน สำหรับเนตรนารีตรีและเนตรนารีโทซึ่งได้รับเครื่องหมายนกบินเมื่อเป็นเนตรนารีสำรอง ให้ติดได้เช่นเดียวกับเนตรนารีสำรอง ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป๋า

เครื่องหมายภาษาต่างประเทศ ใช้ประกอบเครื่องหมายวิชาล่ำม ทำด้วยผ้าสีกาก็รูปเหลี่ยม ผืนผ้า กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 6 เซนติเมตร มีอักษรไทยบอกชื่อภาษาต่างประเทศที่เนตรนารีพูดได้ดีสีขาว ติดที่อกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป่า

สายยงยศ ทำด้วยไหมสีน้ำเงิน ถักเป็นห่วงคล้องต้นแขนขวาใต้อินทรรณู ปลายสายรวมติด ที่คุดมใต้ปกกระเป่าเสื้อข้างขวา ใช้ได้เฉพาะเนตรนารีสามัญที่สอบได้วิชาเนตรนารีเอก กับสอบได้วิชาพิเศษ ตามที่กำหนดในหลักสูตร

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกาก็ รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบ และคำว่า “เนตรนารี” สีเขียว ภายในกรอบมีรูป จำนวน 42 รายวิชา (ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520) ถ้าสอบวิชา พิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะ ระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วย ผ้าตัวนหรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกัน ที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนผืนผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

เครื่องหมายประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี ทำด้วยแถบผ้าสีขาว กว้าง 1.5 เซนติเมตร เย็บติดตามแนวตั้งของกระเป่าเสื้อข้างซ้ายยาวตามขนาดของกระเป่า มีจำนวนแถบ ดังนี้

ประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 3 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้ เครื่องหมายเนตรนารีตรีทับแถบกลาง

หัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 2 แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ 1 เซนติเมตร ให้เครื่องหมาย เนตรนารีตรีอยู่ตรงกลาง

รองหัวหน้าหมู่เนตรนารี มีจำนวน 1 แถบ ให้เครื่องหมายเนตรนารีตรีอยู่ทางซ้าย

สายนกหวีด ทำด้วยด้ายถัก 1 สาย สีเหลือง เป็นห่วงคล้องคอ ปลายสายผูกนกหวีดสอดไว้ ในกระเป่าเสื้อข้างซ้าย ใช้เฉพาะประธานหัวหน้าหมู่เนตรนารี หัวหน้าหมู่เนตรนารี และรองหัวหน้าหมู่เนตรนารี

อ้างอิงจาก

1. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
2. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507
3. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร วิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520
4. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2528
5. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปี พ.ศ. 2562
6. คู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประเภทสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปี 2566

หมวดที่ 2

การปฏิบัติขณะอยู่กับที่

หมวดที่ 2 การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ กล่าวถึง คำบอกที่ใช้ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สามัญ และการปฏิบัติตามคำบอกของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ดังนี้

1. คำบอกและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติขณะอยู่กับที่

คำว่า “ลูกเสือ” ให้ความหมายรวมถึง “เนตรนารี” ด้วยในทุกแห่ง

1.1 การทำความเคารพ

- คำบอก “ลูกเสือ - ตรง” “ทำความเคารพประธานในพิธี” “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ”

- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
- ผู้ถือธงประจำกอง อยู่ในท่าตรง และทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าตรง และทำวันทยาวัธด้วยไม้ถือ
- ลูกเสือ อยู่ในท่าตรงและทำวันทยาวัธ

- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ, ตามระเบียบ, พัก”

- ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง และหย่อนเข้าขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง อยู่ในท่าตรง แล้วทำท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธด้วยไม้ถือ ทำท่าตรง และอยู่ในท่าพัก โดยหย่อนเข้าขวา
- ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าพักตามระเบียบ

1.2 การกล่าวรายงานต่อประธานในพิธี

1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

- คำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง”

- ทุกคนอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง ลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว

- คำบอก “ข้าสัญญาว่า” / (เฉพาะลูกเสือสำรองกล่าวตาม)

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา / พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรอง / และบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน

- ลูกเสือสำรองกล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือประเภทอื่น ผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกองลูกเสือยืนในท่าแสดงรหัสเมื่อลูกเสือสำรองกล่าวจบ ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

- คำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า”

- ผู้ถือป้าย แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้ถือธงประจำกอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือ แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือประเภทอื่น แสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว
- ลูกเสือสำรอง แสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว

- คำบอก “ด้วยเกียรติของข้า” / ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 / ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ / ศาสนา / พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 / ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 / ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

- ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ยืนในท่าแสดงรหัสของลูกเสือ กล่าวตามคำกล่าวนำที่ละวรรคโดยเริ่มตั้งแต่เริ่มจนจบ แล้วลดมือลงอยู่ในท่าตรง
- ลูกเสือสำรอง ยืนในท่าแสดงรหัสโดยการทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว (ไม่ต้องกล่าวตาม) เมื่อผู้กำกับกอง และรองผู้กำกับกอง กล่าวจบ ให้ลดมือลงอยู่ในท่าตรง

1.4 ประธานในพิธีให้โอวาท

- จบคำให้โอวาท
- คำบอก “ลูกเสือ, ตรงหน้า - ระวัง, วันทยา-วุธ”
- บรรเลงเพลงมหาฤกษ์
  - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
  - ผู้ถือธงประจำกอง ทำความเคารพด้วยท่าโรยธง
  - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำวันทยาวุธด้วยไม้ถือ
  - ลูกเสือ ทำวันทยาวุธ
- จบเพลงมหาฤกษ์ คำบอก “เรียบ - อาวุธ”
  - ผู้ถือป้าย อยู่ในท่าตรง
  - ผู้ถือธงประจำกอง ลดธงลง และอยู่ในท่าตรง
  - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง
  - ลูกเสือ เรียบอาวุธ และอยู่ในท่าตรง

2. การทำความเคารพและกล่าวคำปฏิญาณขณะอยู่กับที่

2.1 ผู้ถือป้าย

2.1 ผู้ถือป้าย

2.1.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรงโดยถือป้ายทั้งสองมือ มือขวากำคั้นป้ายชิดแผ่นป้าย มือซ้ายกำต่อลงมาชิดมือขวา โคนคั้นป้ายจรดพื้นตรงหน้ากึ่งกลางระหว่างปลายเท้าทั้งสอง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา

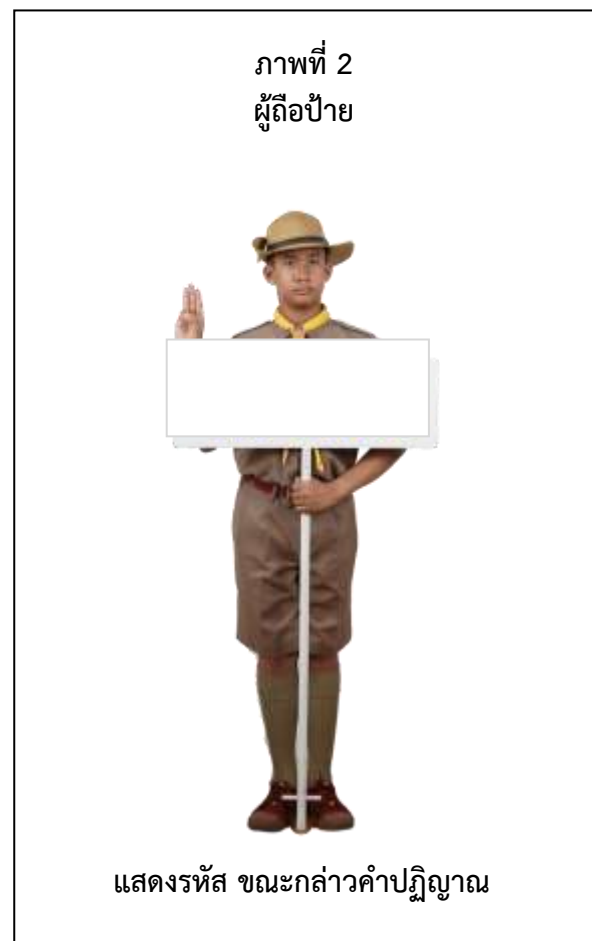
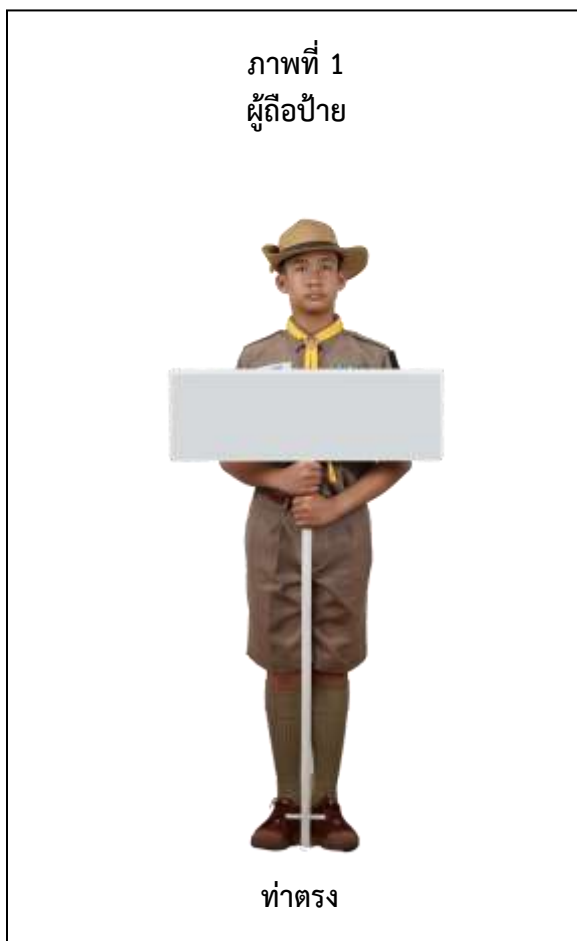
2.1.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 1)

2.1.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ.... กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือมือซ้ายถือคั้นป้ายไว้ (ภาพที่ 2)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบให้ลดมือขวาลง กำคั้นป้าย และอยู่ในท่าตรง

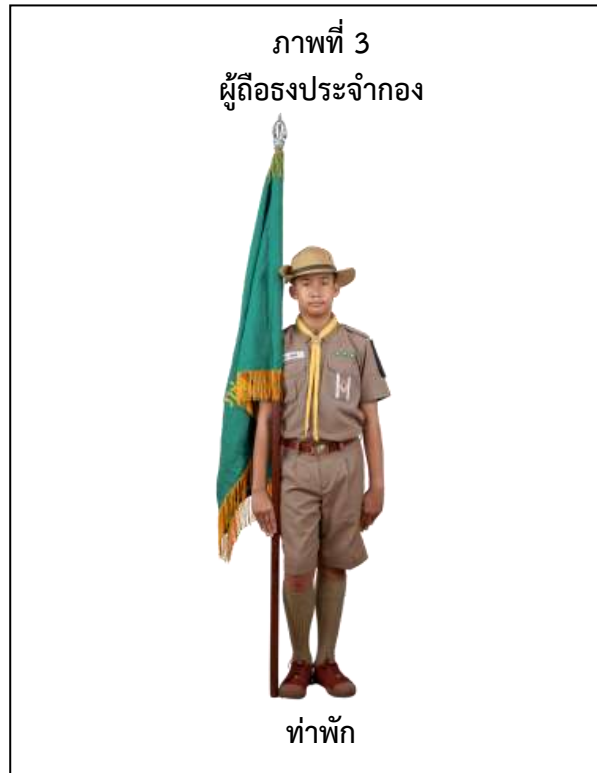

2.2 ผู้ถือธงประจำกอง

2.2.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง โดยถือธงด้วยมือขวา โคนคั่นธงจรดกับพื้นปลายข้างนิ้วก้อย
เท้าขวา คั่นธงแนบกับลำตัวอยู่ในร่องไหล่ขวา

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 3)

2.2.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 4)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระว่าง” ให้ใช้มือซ้ายไปจับคันธงชิดมือขวา (ภาพที่ 5) แล้วใช้มือซ้ายยกคันธงขึ้นมาในแนวตรงเสมอไหล่ ข้อศอกซ้ายตั้งเป็นมุมฉากกับลำตัว มือขวายังคงเหยียดตรงและจับคันธงไว้ (ภาพที่ 6) แล้วทำกิ่งขวาทัน (ภาพที่ 7)

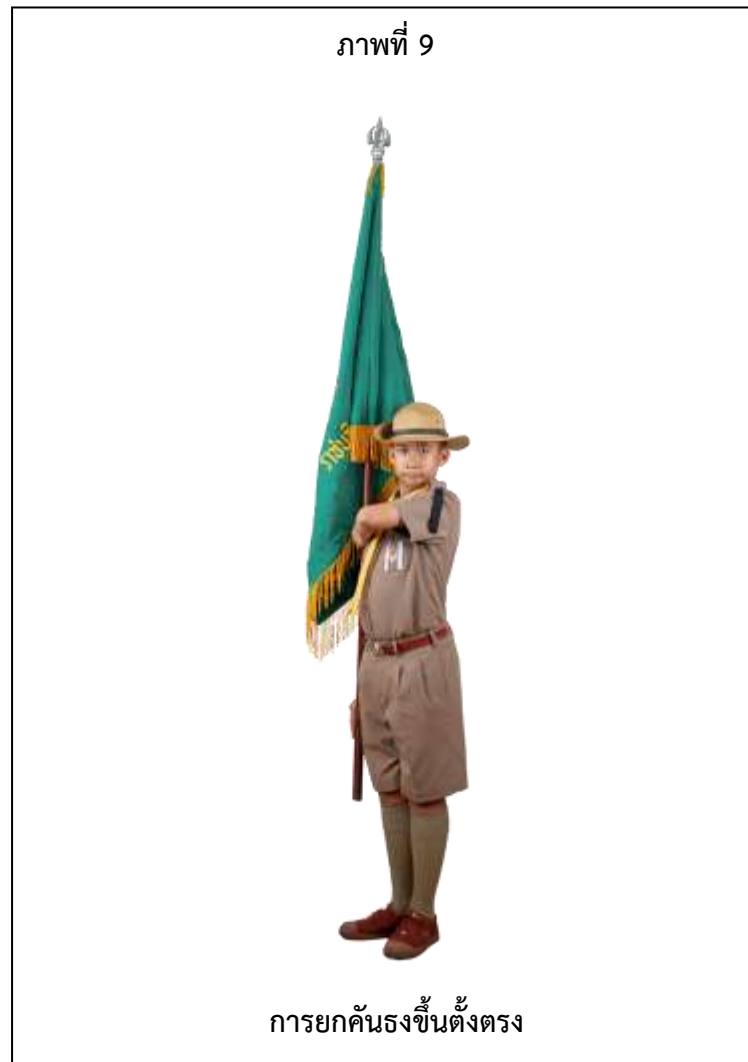
การโรยธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา-วุธ” และได้ยินเพลงมหาฤกษ์ ให้ค่อย ๆ ลดปลายคันทรงไปทางไหล่ซ้าย ตามจังหวะเพลงพร้อมกับเลื่อนมือซ้ายที่กำคันทรงมาทางด้านไหล่ซ้าย โดยการลดข้อศอกซ้ายลงแนบลำตัว จนคันทรงอยู่ในแนวขนานกับพื้น (เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง) มือซ้ายอยู่เสมอนวไหล่ซ้ายห่างจากลำตัว 1 ฝ่ามือ แขนขวาเหยียดตรงไปทางขวามือตามคันทรง และให้คันทรงวางอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้มือขวา (ภาพที่ 8)

การยกคันทรงขึ้นตั้งตรง

เมื่อเพลงบรรเลงถึงครึ่งเพลง ให้ยกปลายคันทรงกลับขึ้นช้า ๆ โดยใช้มือขวาถือโคนคันทรงลงมือซ้ายที่กำคันทรงอยู่ทางด้านไหล่ซ้าย ค่อย ๆ เลื่อน กลับมาทางด้านไหล่ขวาจนมือซ้ายที่กำคันทรงเสมอไหล่ขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น จนคันทรงตั้งตรงและแขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว พร้อมกับเพลงบรรเลงจบ (ภาพที่ 9)

การลดธงลง

เมื่อได้ยินคำบอก ว่า “เรียบ - อารุธ” ให้แบ่งการปฏิบัติออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 เมื่อสิ้นสุดคำบอก ว่า “เรียบ” ให้ทำกิ่งซ้ายหัน (ภาพที่ 10)

จังหวะที่ 2 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “อาวุธ” ให้ลดคันธงลงจนจรดพื้นปลายข้างนี้วก้อยเท้าขวา (ภาพที่ 11) นำมือซ้ายกลับไปอยู่ข้างลำตัวด้านซ้าย และอยู่ในท่าตรง
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนแต่เพียงเข่าขวาเท่านั้น (ภาพที่ 12)

2.2.3 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้อยู่ในท่าตรง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนคันทรงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคันทรงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนคันทรงมาไว้ข้างเท้าด้านในเท้าขวา ส่วนบนของคันทรงพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือ (ภาพที่ 13)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง นำคันทรงไปอยู่ด้านขวาของลำตัว และอยู่ในท่าตรง

2.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

วิธีใช้ไม้ถือของผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง

2.3.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 14) ไม้ถือจะหนีบอยู่ระหว่างด้านในศอกซ้ายกับข้างลำตัว แขนซ้ายท่อนบนแนบขนานกับลำตัวหนีบไม้ถือไว้ แขนซ้ายท่อนล่างเหยียดตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำไม้ถือให้ฝ่ามือหงายขึ้น ห่างจากโคนไม้ถือประมาณ 1 ฝ่ามือ ให้ไม้ถือขนานกับพื้น เมื่อบอกให้ลูกเสือ “ตามระเบียบ, พัก” ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 15)

2.3.2 ท่าบ่าอาวุธ ยืนในท่าตรงมือขวาจับโคนไม้ถือ ให้นิ้วทั้งสี่เรียงชิดติดกันอยู่ด้านนอก นิ้วหัวแม่มืออยู่ด้านใน ให้โคนไม้อยู่ระหว่างนิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ ปลายไม้อยู่แนวร่องไหล่ขวา (ภาพที่16)

2.3.3 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 17)

2.3.4 ทำวันทยาอูธรโดยใช้ไม้ถือ

จังหวะที่ 1 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” ให้ใช้มือขวาไปจับโคนไม้ถือให้ฝ่ามือคว่ำ (ภาพที่ 18) แล้วยกไม้ถือชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้ถือตั้งตรง (ภาพที่ 19 - 20) ลดไม้ถือลงมาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak (ห่างจากปาก ประมาณ 1 ฝ่ามือ) (ภาพที่ 21) แล้วนำไม้ถือมาแนบข้างลำตัวทางขวาในท่าป่าอาวูธ (ภาพที่ 22)

<p>ภาพที่ 18</p> <p>ให้ใช้มือขวาจับโคนไม้ถือ</p>	<p>ภาพที่ 19</p> <p>ชักไม้ถือขึ้นมา</p>	<p>ภาพที่ 20</p> <p>ยกไม้ถือชูแขนขวาขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา</p>
<p>ภาพที่ 21</p> <p>ลดไม้ถือมาโดยให้หัวแม่มือเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือปลายนิ้วหัวแม่มือเสมอกปากห่างจากปาก ประมาณ 1 ฝ่ามือ</p>	<p>ภาพที่ 22</p> <p>แล้วลดไม้ถือลงในท่าบ่าอาวุธ</p>	

จังหวะที่ 2 จากท่าป่าอาวุธ (ภาพที่ 23) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “วันทยา - วุธ” ให้นำไม้ถือขึ้นมา (ไม้ถือตั้งตรง) นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 24) แล้วฟาดปลายไม้ถือลงไปข้างหน้าทางขวาของลำตัว โดยให้แขนขวาเหยียดตรงชิดอยู่ข้างลำตัว ปลายไม้ถือฟาดลงล่างและชี้ตรงไปข้างหน้าห่างจากพื้นประมาณ 1 คืบ มือขวา กำโคนไม้ถือ ให้นิ้วหัวแม่มืออยู่ข้างบน และให้อยู่ในท่าวันทยาอวุธ (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 23	ภาพที่ 24	ภาพที่ 25
		
<p>ท่าป่าอาวุธ</p>	<p>มือขวายกไม้ถือขึ้นมา โดยให้ นิ้วหัวแม่มือ หันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ</p>	<p>แล้วฟาดไม้ถือลงข้างลำตัว ในท่าวันทยาอวุธ</p>

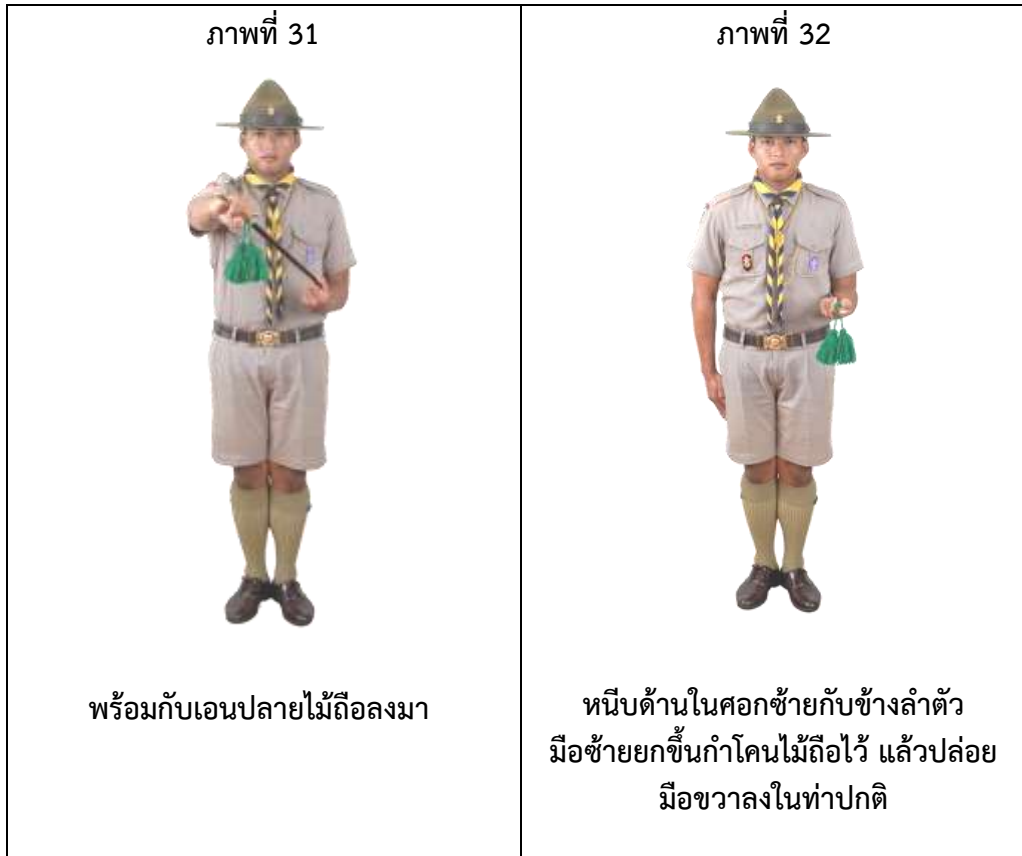
2.4 ทำเรียบบอาวูธ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวูธ” แบ่งออกเป็น 2 จังหวะ ดังนี้

จังหวะที่ 1 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง อยู่ในท่าวันทยาอูธ (ภาพที่ 26) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ” ให้ยกไม้ถือขึ้นมา โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 27) แล้วลดไม้ถือลงในท่าป่าอาวูธ (ภาพที่ 28)

ภาพที่ 26	ภาพที่ 27	ภาพที่ 28
 <p data-bbox="343 1254 494 1299">ท่าวันทยาอูธ</p>	 <p data-bbox="638 1254 1021 1489">ยกไม้ถือขึ้นมาโดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมopak ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ อยู่เสมopak</p>	 <p data-bbox="1157 1254 1340 1355">และลดไม้ถือลงในท่าป่าอาวูธ</p>

จังหวะที่ 2 จากท่าบ่าอาวุธ (ภาพที่ 29) เมื่อสิ้นสุดคำบอก “อาวุธ” ให้ยกไม้ถือชูขึ้นเหนือศีรษะเฉียงไปข้างหน้าทางกิ่งขวา ไม้ถือตั้งตรง (ภาพที่ 30) พร้อมกับเอนปลายไม้ถือลงมา (ภาพที่ 31) หนีบไม้ถือไว้ด้านในศอกซ้ายข้างลำตัว มือซ้ายยกขึ้นกำโคนไม้ถือไว้ แล้วปล่อยมือขวาลงในท่าปกติ (ภาพที่ 32)

และเมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้หย่อนเข่าขวา (ภาพที่ 33)

2.5 การกล่าวคำปฏิญาณ

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 34)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 35)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ 3 นิ้ว และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 35)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลงและอยู่ในท่าปกติ (ภาพที่ 36)

2.6 ลูกเสือ

2.6.1 ขณะอยู่กับที่ ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตามระเบียบ, พัก” ให้อยู่ในท่าพักตามระเบียบ (ภาพที่ 37 - 38)

- 2.6.2 การทำความเคารพขณะอยู่กับที่ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ - ตรง” ให้ยืนในท่าตรง (ภาพที่ 39)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ตรงหน้า - ระวัง” “วันทยา - วุธ” ให้ทำวันทยาวุธ (ภาพที่ 40)
 เมื่อสิ้นสุดคำบอก “เรียบ - อาวุธ” ให้ลูกเสือทุกคนลดมือซ้ายลง และยืนอยู่ในท่าตรง (ภาพที่ 41)

ภาพที่ 39

ท่าตรง

ภาพที่ 40

ท่าวันทยาวุธ

ภาพที่ 41

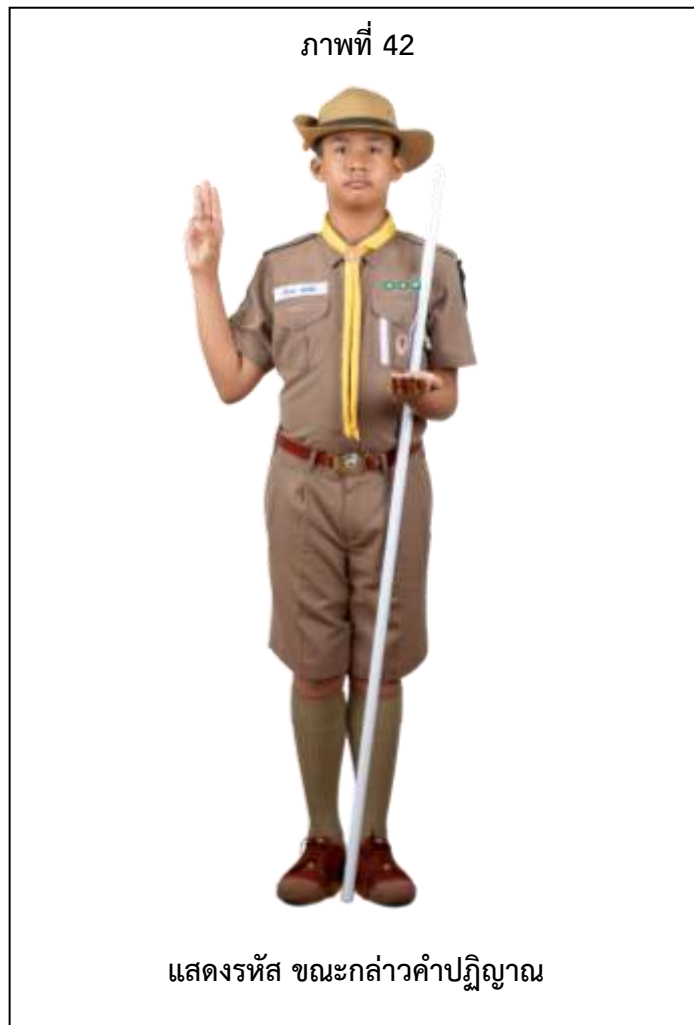

ท่าตรง

2.6.3 การกล่าวคำปฏิญาณ เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือ, เตรียมกล่าวคำปฏิญาณ - ตรง” ให้ยืนอยู่ในท่าตรง เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสำรอง กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้เพียงยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) และยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ (ภาพที่ 42)

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ กล่าวคำปฏิญาณตามข้าพเจ้า” ให้ยกโคนไม้ง่าม ไปวางไว้กึ่งกลางปลายเท้าทั้งสอง ส่วนบนของไม้ง่ามพียงอยู่กับแขนซ้าย (งอข้อศอกซ้ายเป็นมุมฉากรอรับอยู่แล้ว) แล้วยกมือขวาขึ้นแสดงรหัสของลูกเสือ และกล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือตามคำบอก (ภาพที่ 42)

เมื่อกล่าวคำปฏิญาณจบ ให้ลดมือขวาลง แล้วนำไม้ง่ามกลับมาอยู่แนบร่องไหล่ขวาข้างลำตัว และอยู่ในท่าตรง

หมวดที่ 3

การเดินสวนสนาม

หมวดที่ 3 การเดินสวนสนาม กล่าวถึง คำบอกในการเดินสวนสนาม ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ตลอดจนคำบอกที่ใช้ในการเดินสวนสนาม พร้อมทั้งภาพประกอบการเดินสวนสนาม โดยมีการปฏิบัติดังนี้

1. คำบอกและการปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมสวนสนาม 2 ครั้ง
- คำบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ”
  - ผู้ถือป้ายแบกป้าย
  - ผู้ถือธงประจำกองแบกธง
  - ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง ทำท่าบ่าอาวุธ
  - ลูกเสือ แบกอาวุธ
- แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 ครั้ง
- คำบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน

2. ท่าเดินสวนสนาม

2.1 การเดินตามปกติ

การปฏิบัติ ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าในลักษณะขาเหยียดตึง ฝ่าเท้าขนานกับพื้น และสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ปลายเท้าชี้ไปในทิศทางตรงหน้า เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้าและข้างหลังพองาม เมื่อแกว่งแขนไปข้างหน้าข้อศอกงอเล็กน้อย เมื่อแกว่งแขนไปข้างหลังให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ หันหลังมือออกนอกตัว แขนมือให้นิ้วมือเรียงชิดติดกัน ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

2.2 การเดินสวนสนาม

การปฏิบัติ ก้าวเท้าซ้ายอย่างแข็งแรง ขาซ้ายเหยียดตึงปลายเท้างุ้ม ยกสันเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าว ให้ฝ่ามือผ่านประมาณกึ่งกลางลำตัวเสมอแนวหัวเข่าชิด ห่างจากหัวเข่าชิดประมาณ 1 ฝ่ามือ มือแบ นิ้วเรียงชิดกัน แขนท่อนล่างขนานกับพื้น และแกว่งไปข้างหลัง ให้แขนเหยียดตรงตามธรรมชาติ เมื่อจะวางเท้าและก้าวต่อไปให้โน้มน้ำหนักตัวไปข้างหน้า และตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ตัวตั้งตรง ความยาวของก้าว 40 - 60 เซนติเมตร (นับจากสันเท้าถึงสันเท้า) รักษาความยาวของก้าวให้คงที่ อัตราความเร็วในการเดิน 90 - 100 ก้าว ต่อนาที

หมายเหตุ : ให้เดินแบบ “เดินสวนสนาม” หน้าประธาน เริ่มตั้งแต่ ธงที่ 1 ถึงธงที่ 3 นอกนั้นให้เดินแบบ “เดินตามปกติ”

3. การปฏิบัติในการเดินสวนสนาม

เมื่อแตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณเตรียมตัวสวนสนาม 2 จบ ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “ลูกเสือ เตรียมสวนสนาม, แบก - อาวุธ” ให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ผู้ถือป้าย

ท่าแบกป้าย

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อาวุธ” ให้ลดมือขวา ลง ใช้มือซ้ายยกค้ำป้ายขึ้นทางลำตัวด้านขวา โดยให้ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาจับที่ค้ำจับ แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว มือซ้ายจับด้ามป้าย ในแนวเสมอไหล่ขวาและตั้งได้ฉากกับลำตัว หันป้ายไปข้างหน้า ตาแลตรง (ภาพที่ 43 - 44)

3.2 ผู้ถือธงประจำกอง

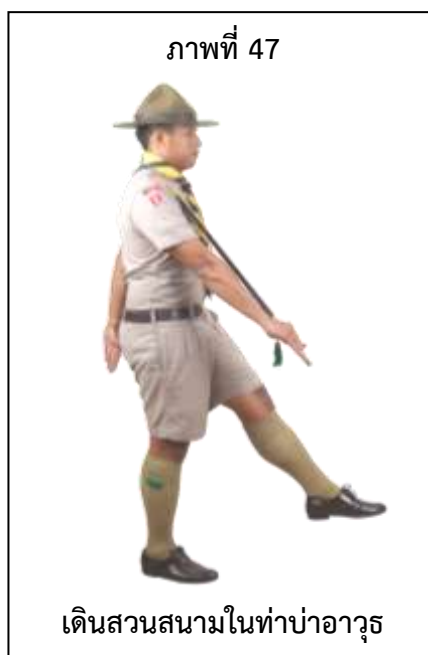
ท่าแบกรธง

เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารุ” (แบกรธงด้วยป่าขวา) ใช้มือซ้ายจับคันธงเหนือมือขวา แล้วยกคันธงขึ้นมาเสมอป่าขวา ข้อศอกซ้ายขนานกับพื้น แล้วใช้มือขวาดันคันธงขึ้นพาดบนป่าขวา พร้อมลดมือซ้ายลงในท่าตรง ให้โคนคันธงเฉียงลงเบื้องล่าง ข้อศอกขวาแนบลำตัว ทำมุม 90 องศา (ภาพที่ 45 - 46)

3.3 ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ เนตรนารี (มีไม้ถือ)

เมื่อได้ยินคำบอก “แบก - อารุ” ให้นำไม้ถือมาอยู่ในท่าป่าอารุ เดินสวนสนามในท่าป่าอารุ แกว่งแขนทั้งสองข้าง (ภาพที่ 47)

3.4 ลูกเสือ

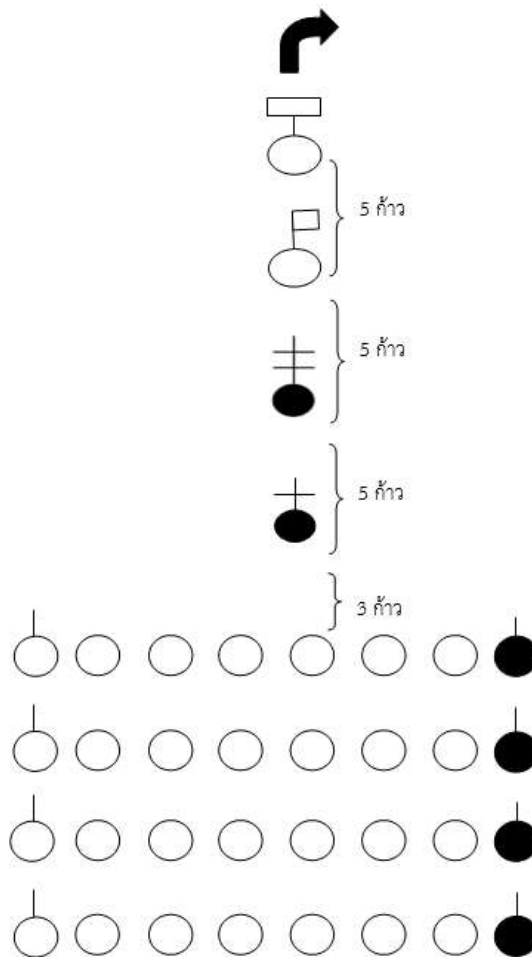
เมื่อสิ้นสุดคำบอก “แบก - อารูธ” ให้ยกไม้พลองด้วยมือขวา ผ่านหน้าเฉียงลำตัวไปข้างซ้าย ให้โคนไม้พลองอยู่ในอุ้งมือซ้าย แล้วดันไม้พลองพาดขึ้นบนบ่าซ้าย ข้อศอกซ้ายแนบลำตัว ทำมุม 100 องศา และเดินแกว่งแขนขวาข้างเดียว (ภาพที่ 48 - 49)

จากนั้น แตรเดี่ยวเป่าให้สัญญาณหน้าเดิน 2 จบ

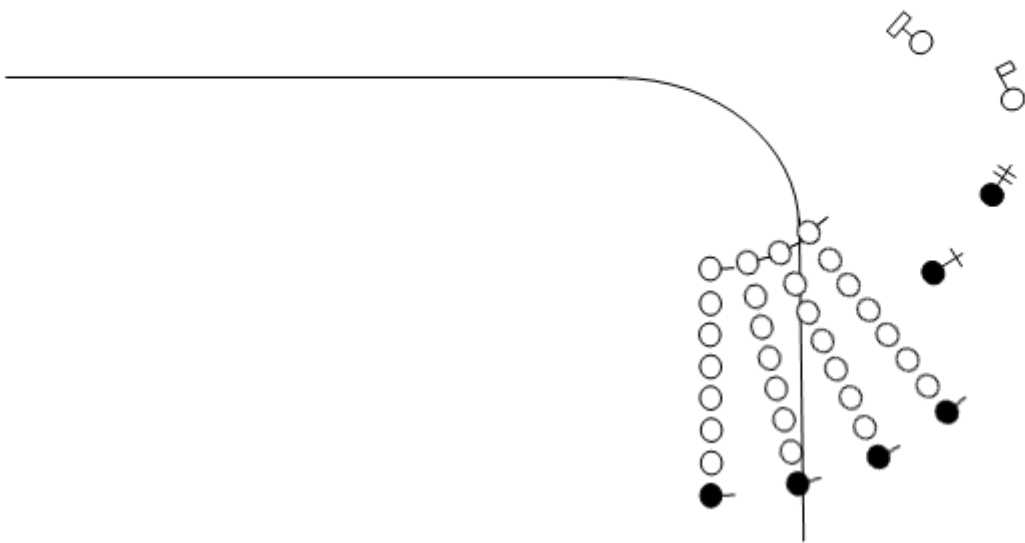
ผู้บังคับขบวนสวนสนามบอก “สวนสนาม, เลี้ยวขวา, หน้า - เดิน” ให้เริ่มออกเดินโดยก้าวเท้าซ้ายออกไปข้างหน้าก่อน

- ผู้ถือป้าย ออกเดินด้วยการเลี้ยวขวา
- ผู้ถือธงประจำกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือป้ายเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้ถือธงประจำกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- รองผู้กำกับกอง เมื่อเดินถึงจุดที่ผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา
- ลูกเสือ เมื่อเดินถึงจุดที่รองผู้กำกับกองเลี้ยวขวา ให้เดินเลี้ยวขวา

- เมื่อรองผู้กำกับกองเดินถึงจุดเลี้ยวซ้าย จะสะบัดหน้ามาทางขวาแล้วบอก “เลี้ยวซ้าย”
- ลูกเสือ เดินเลี้ยวซ้าย โดยให้นายหมู่ลูกเสือทางปีกขวา ก้าวเท้ายาว ๆ ส่วนลูกเสือในแถวที่เรียงไปทางซ้าย ก้าวเท้าสั้น ๆ จนแถวหน้ากระดานหมู่ของตน เดินออกมาเป็นรูปแถวหน้ากระดานเสมอกันแล้ว ก็ให้เริ่มออกเดินไป โดยรักษาแนวรูปแถวหน้ากระดานหมู่ของตนไว้ให้เสมอกัน

หมวดที่ 4

การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง

หมวดที่ 4 การปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง กล่าวถึง ลักษณะท่าทางและการเดินของผู้เข้าร่วมการประกวดในตำแหน่งต่างๆ ได้แก่ ผู้ถือป้าย ผู้ถือธงประจำกอง ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกอง และลูกเสือ ขณะผ่านธง 3 ธง ซึ่งแต่ละธงจะมีคำบอกและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ตลอดจนคำบอกที่ใช้ขณะผ่านธง 3 ธง พร้อมทั้งภาพประกอบการปฏิบัติขณะผ่านธง 3 ธง ดังนี้

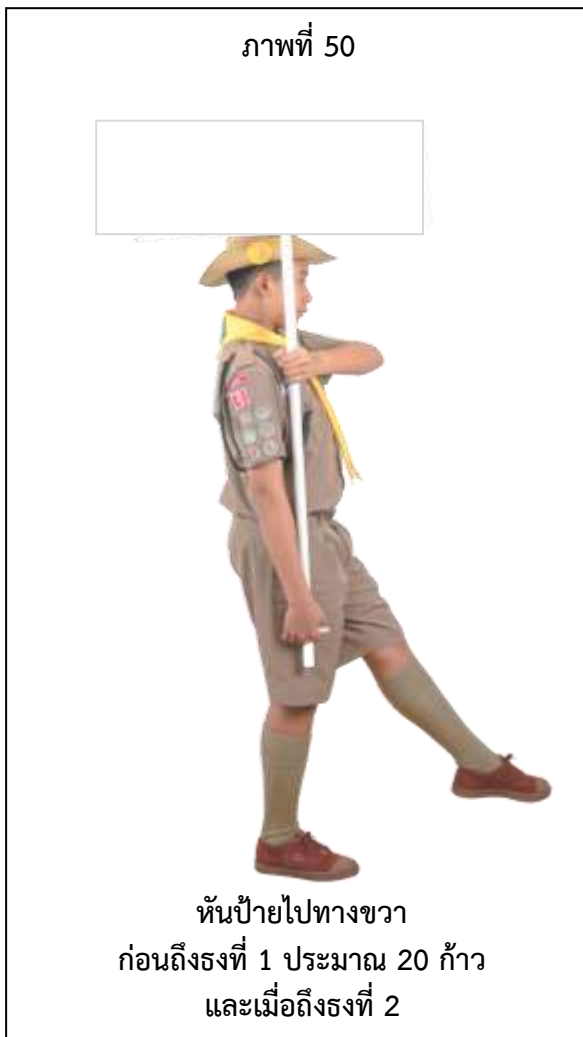
1. ผู้ถือป้าย

เดินแบกป้ายหันไปข้างหน้า ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น ปลายเท้าจุ่ม ยกฝ่าเท้าสูงจากพื้น ประมาณ 1 คืบ

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 20 ก้าว ให้หันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อถึงธงที่ 2 คงหันป้ายไปทางขวา (ภาพที่ 50)

เมื่อผ่านธงที่ 3 หันป้ายกลับตามเดิม (ภาพที่ 51)

2. ผู้ถือธงประจำกอง

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ลดธงลงจากท่าแบกรงมาแนบลำตัวด้านขวา ถือคันธงตั้งตรง มือขวาจับโคนคันธง มือซ้ายจับคันธงเสมอป่า ยกข้อศอกซ้ายให้ตั้งฉากกับลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 52)

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้เหยียดแขนซ้ายตรงไปข้างหน้า มือซ้ายกำคันธงไว้ ให้คันธงเอนไปข้างหน้า ประมาณ 45 องศา แขนขวาเหยียดตรงแนบลำตัว ตาแลตรงไปข้างหน้า (ภาพที่ 53)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้ยกธงขึ้นมาในท่าแบกรงตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 54)

3. ผู้กำกับกอง

ผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าบ่าอาวุธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 55)

เมื่อถึงธงที่ 1 ให้ยกไม้ถือขึ้น โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันเข้าหาตัวตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มือเสมอกับปาก ห่างจากปากประมาณ 1 ฝ่ามือ (ภาพที่ 56) เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

เมื่อถึงธงที่ 2 ให้พาดไม้ถือลง ในท่าวันทยาอาวุธพร้อมกับท่าแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว (ภาพที่ 57)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับัดหน้ากลับมาแลตรง ยกไม้ถือกลับมาอยู่ในท่าบ่าอาวุธ และเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 58)

ภาพที่ 55

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 56

เมื่อถึงธงที่ 1

ภาพที่ 57

เมื่อถึงธงที่ 2

ภาพที่ 58

เมื่อผ่านธงที่ 3

4. รองผู้กำกับกอง

รองผู้กำกับกอง เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติในท่าป่าอาวูธ ลำตัวตั้งตรง ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้น 1 คืบ (ภาพที่ 59)

ก่อนถึงธงที่ 1 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกองหันไปตุงกองลูกเสือทางขวา แล้วบอก “ระวัง” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 60) แล้วสับตุน้ำกลับ พร้อมกับยกไม้ถือจากท่าป่าอาวูธ โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันซ้ายหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรงขาเหยียดตึง ปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น (ภาพที่ 61)

ก่อนถึงธงที่ 2 ประมาณ 2 ก้าว ให้รองผู้กำกับกองบอก “แลขวา - ท่า” (การบอกให้ตกเท้าขวา) (ภาพที่ 62) ขณะเดียวกันรองผู้กำกับกองทำวันทยาวูธ โดยพาดไม้ถือลงพร้อมกับคำว่า “ท่า” และสับตุน้ำไปทางขวา ทำแลขวา แขนซ้ายไม่แกว่ง ทิ้งดิ่งข้างลำตัว (ภาพที่ 63)

เมื่อผ่านธงที่ 3 ให้เลิกทำความเคารพ โดยสับตุน้ำกลับมาแลตรง พร้อมกับยกไม้ถือจากท่าป่าอาวูธ โดยให้นิ้วหัวแม่มือหันซ้ายหาตัว ตั้งตรงขึ้นตามไม้ถือ ปลายนิ้วหัวแม่มืออยู่เสมopak แล้วลดไม้ถือลงเดินแกว่งแขนทั้งสองตามเดิม และเดินตามปกติ (ภาพที่ 64)

ภาพที่ 59

ท่าเดินสวนสนาม

ภาพที่ 60

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 61

ก่อนถึงธงที่ 1 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 62

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 1)

ภาพที่ 63

ก่อนถึงธงที่ 2 (จังหวะที่ 2)

ภาพที่ 64

เมื่อผ่านธงที่ 3

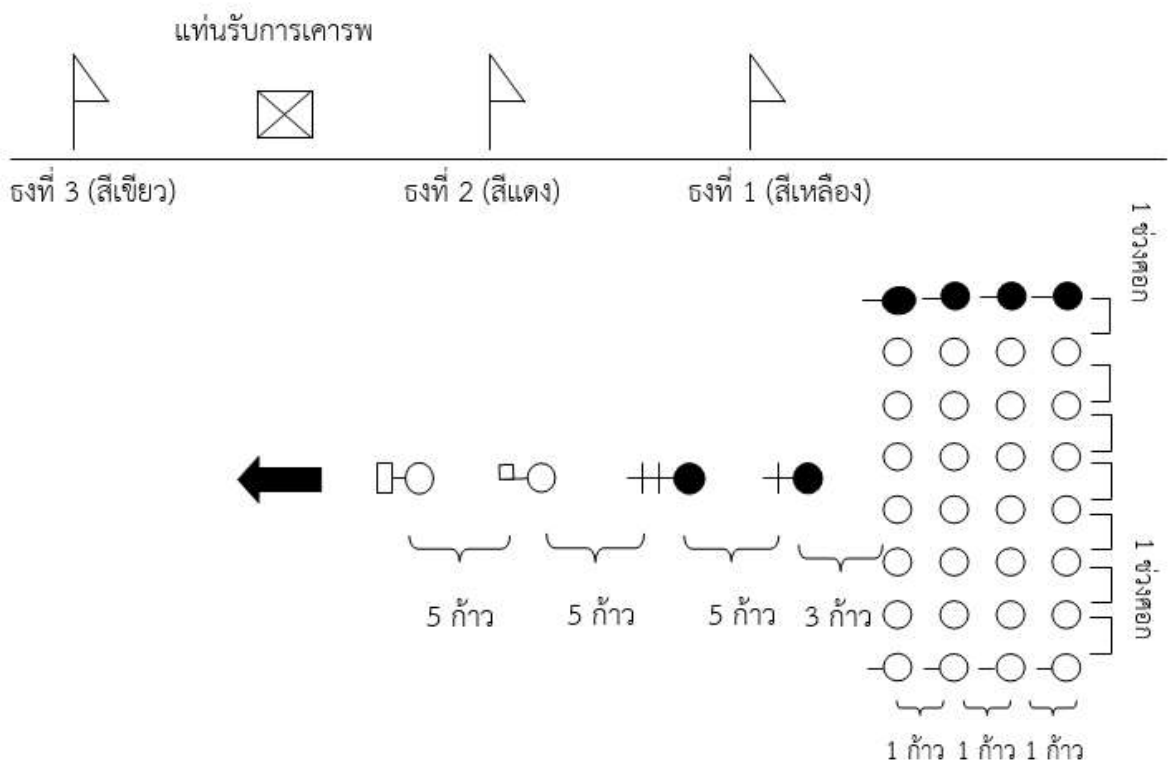
5. ลูกเสือ

เริ่มออกเดินด้วยท่าเดินตามปกติ ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง แกว่งแขนตามธรรมชาติเฉียงไปข้างหน้า และข้างหลังพองาม ปลายเท้าจุ่ม ฝ่าเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ

เมื่อถึงธงที่ 1 รองผู้กำกับกองบอก “ระวัง” ให้ลูกเสือทุกคน เริ่มเดินสวนสนาม ก้าวเท้าตบเต็มฝ่าเท้าอย่างแข็งแรง ขาเหยียดตึงปลายเท้าจุ่ม ยกส้นเท้าสูงจากพื้นประมาณ 1 คืบ แกว่งแขนเฉียงไปข้างหน้าตรงข้ามกับเท้าที่ก้าวอย่างแข็งแรง ทรงตัวและศีรษะอยู่ในท่าตรง ตาแลตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น

เมื่อถึงธงที่ 2 รองผู้กำกับกองบอก “แลขวา - ท่า” ให้ลูกเสือทุกคน สะบัดหน้าไปทางขวา ตาแลตรงขนานกับพื้น (ถึงแม้ว่าหมู่ของตนจะยังไม่ถึงธงที่ 2 ก็ตาม) ยกเว้นคนขวาสุดของแต่ละดับ (นายหมู่ลูกเสือ) ให้แลตรง ไม่ต้องสะบัดหน้า

เมื่อผ่านธงที่ 3 ดับใดเดินผ่านธงที่ 3 ให้สะบัดหน้ากลับโดยพร้อมเพรียงกัน และเดินตามปกติ

ส่วนที่ 4

หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ตามที่ได้มีประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ ภายใต้โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นพลเมืองดี ในเรื่องการมีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็ง อดทน มีความเป็นผู้นำ ความสามัคคี รู้จักเสียสละช่วยเหลือผู้อื่น มีทักษะการอยู่ร่วมกัน สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และกระตุ้นให้เยาวชนสนใจในกิจการลูกเสือมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความเข้าใจแนวทาง และหลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี นั้น

เพื่อเป็นการดำเนินการตามนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” เน้นลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และเร่งลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ลูกเสือ เนตรนารี ทุกประเภท ได้เข้าร่วมกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จึงขอยกเลิกประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ และให้ใช้ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ฉบับนี้ แทนโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่
  - ๑.๑ ระดับจังหวัด ดำเนินการจัดประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ณ สถานที่ที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำหนด
  - ๑.๒ ระดับประเทศ ดำเนินการจัดประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ โดยสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการพิจารณาจากคลิปลีวีดีโอที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจัดส่งเข้าร่วมการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ตามเงื่อนไขที่กำหนด

๒. การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี แบ่งออกเป็น ๘ ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ ๑	ลูกเสือสำรอง
ประเภทที่ ๒	เนตรนารีสำรอง
ประเภทที่ ๓	ลูกเสือสามัญ
ประเภทที่ ๔	เนตรนารีสามัญ
ประเภทที่ ๕	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ประเภทที่ ๖	เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่
ประเภทที่ ๗	ลูกเสือวิสามัญ
ประเภทที่ ๘	เนตรนารีวิสามัญ

๓. คุณสมบัตินี้...

๓. คุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวด

๓.๑ ประเภทลูกเสือ / เนตรนารีสำรอง

๓.๑.๑ ลูกเสือ / เนตรนารีสำรอง ต้องเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.๑ - ป.๓) ของสถานศึกษานั้น

๓.๑.๒ ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ / เนตรนารีสำรอง

- เป็นครูหรือบุคลากรของสถานศึกษานั้น
- มีหนังสือสำคัญแต่งตั้งให้มีตำแหน่งเป็นบุคลากรทางการลูกเสือ (สส.๑๓ หรือ นน.๑๓ หรือ สสช.๑๐/๒) ในตำแหน่งผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ / เนตรนารีสำรอง หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษานั้น

- กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสำรองสามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้กองเนตรนารีสำรอง ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

๓.๑.๓ จำนวนผู้เข้าร่วมประกวด

๑) กองลูกเสือสำรอง ๑ กอง จำนวน ๒๘ คน ประกอบด้วย

- ลูกเสือถือป้าย	จำนวน ๑ คน
- ลูกเสือถือธงประจำกอง	จำนวน ๑ คน
- ผู้กำกับกองลูกเสือ (ไม่มีไม้ถือ)	จำนวน ๑ คน
- รองผู้กำกับกองลูกเสือ (ไม่มีไม้ถือ)	จำนวน ๑ คน
- ลูกเสือสำรอง ๔ หมู่ๆ ละ ๖ คน	จำนวน ๒๔ คน

๒) กองเนตรนารีสำรอง ๑ กอง จำนวน ๒๘ คน ประกอบด้วย

- เนตรนารีถือป้าย	จำนวน ๑ คน
- เนตรนารีถือธงประจำกอง	จำนวน ๑ คน
- ผู้กำกับกองเนตรนารี (ไม่มีไม้ถือ)	จำนวน ๑ คน
- รองผู้กำกับกองเนตรนารี (ไม่มีไม้ถือ)	จำนวน ๑ คน
- เนตรนารีสำรอง ๔ หมู่ๆ ละ ๖ คน	จำนวน ๒๔ คน

๓.๒ ประเภทลูกเสือ / เนตรนารีสามัญ ลูกเสือ / เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือ / เนตรนารีวิสามัญ

๓.๒.๑ ลูกเสือ / เนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ

๑) ลูกเสือ / เนตรนารีสามัญ ต้องเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๔ - ป.๖) ของสถานศึกษานั้น

๒) ลูกเสือ / เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ต้องเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ - ม.๓) ของสถานศึกษานั้น

๓) ลูกเสือ / เนตรนารีวิสามัญ ต้องเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ - ม.๖) หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าของสถานศึกษานั้น

๓.๒.๒ ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ / เนตรนารี สามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ

๑) ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
- เป็นครูหรือบุคลากรของสถานศึกษานั้น
- มีหนังสือสำคัญแต่งตั้งให้มีตำแหน่งเป็นบุคลากรทางการลูกเสือ (สส.๑๓ หรือ นน.๑๓ หรือ สสช.๑๐/๒) ในตำแหน่งผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ หรือหนังสือรับรองของสถานศึกษาที่แสดงว่าเป็นผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญของสถานศึกษานั้น

๒) ผู้กำกับกอง...

๒) ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ

- เป็นครูหรือบุคลากรของสถานศึกษานั้น

- มีหนังสือสำคัญแต่งตั้งให้มำตำแหน่งเป็นบุคลากรทางการลูกเสือ (สส.๑๓ หรือ

นน.๑๓ หรือ สสข.๑๐/๒) ในตำแหน่งผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ หรือหนังสือรับรองของสถานศึกษาที่แสดงว่าเป็นผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญของสถานศึกษานั้น

- กรณีการแต่งเครื่องแบบ อนุโลมให้ผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ สามารถแต่งเครื่องแบบผู้กำกับกอง รองผู้กำกับกองลูกเสือ ในการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และเปิดโอกาสให้ กองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ได้เข้าร่วมการประกวดฯ ในครั้งนี้ได้ทุกเหล่า

๓.๒.๓ จำนวนผู้เข้าร่วมการประกวด

๑) กองลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ๑ กอง จำนวน ๓๖ คน

ประกอบด้วย

- ลูกเสือถือป้าย	จำนวน ๑ คน
- ลูกเสือถือธงประจำกอง	จำนวน ๑ คน
- ผู้กำกับกองลูกเสือ (มีไม่มีถือ)	จำนวน ๑ คน
- รองผู้กำกับกองลูกเสือ (มีไม่มีถือ)	จำนวน ๑ คน
- ลูกเสือ ๔ หมู่ ๆ ละ ๘ คน	จำนวน ๓๒ คน

หมายเหตุ : ลูกเสือสามัญ ให้มีไม้พลอง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ให้มีไม้จ้ำม

๒) กองเนตรนารีสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ๑ กอง จำนวน ๓๖ คน

ประกอบด้วย

- เนตรนารีถือป้าย	จำนวน ๑ คน
- เนตรนารีถือธงประจำกอง	จำนวน ๑ คน
- ผู้กำกับกองเนตรนารี (มีไม่มีถือ)	จำนวน ๑ คน
- รองผู้กำกับกองเนตรนารี (มีไม่มีถือ)	จำนวน ๑ คน
- เนตรนารี ๔ หมู่ ๆ ละ ๘ คน	จำนวน ๓๒ คน

หมายเหตุ : เนตรนารีสามัญ ให้มีไม้พลอง เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และเนตรนารีวิสามัญ ให้มีไม้จ้ำม

๔. กรณีระดับเครื่องหมายวิชาพิเศษ ต้องแนบหลักฐานการอนุมัติผลการสอบ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นผู้ตรวจสอบหลักฐานเอกสารการอนุมัติผลการสอบ และการประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษทั้งหมด

๕. การจัดส่งกองลูกเสือ กองเนตรนารี ที่ชนะเลิศการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด เข้าร่วมการประกวด ระดับประเทศ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาจัดส่งกองลูกเสือ หรือกองเนตรนารี ที่ชนะเลิศการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด โดยสามารถจัดส่งกองลูกเสือ กองเนตรนารี ได้ทั้ง ๘ ประเภท ประเภทละ ๑ กอง เท่านั้น เพื่อส่งเข้าร่วมประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ ด้วยการบินที่ก เป็นคลิปวิดีโอ ต่อไป

๖. หลักเกณฑ์การให้คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

การให้คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ทุกประเภท แบ่งออกเป็น ๔ หมวด ๆ ละ ๒๕ คะแนน รวม ๑๐๐ คะแนน กรณีคณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ตรวจพบข้อบกพร่อง จะถูกตัดคะแนนในแต่ละหมวดตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด ทั้งนี้ กองที่มีคะแนนสูงสุด จะได้รับรางวัลชนะเลิศ และได้รับรางวัลลั่นฆ้องตามลำดับ สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนมีรายละเอียด ดังนี้

๖.๑ คะแนน...

๖.๑ คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ / เนตรนารีสำรอง รวม ๑๐๐ คะแนน

- หมวดที่ ๑ เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ และการยืนอยู่กับที่ ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๒ การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๓ การเดินสวนสนาม ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๔ การปฏิบัติขณะผ่านธง ๓ ธง ๒๕ คะแนน

๖.๒ คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ / เนตรนารีสามัญ ลูกเสือ / เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือ / เนตรนารีวิสามัญ รวม ๑๐๐ คะแนน

- หมวดที่ ๑ เครื่องแบบ เครื่องหมายประกอบเครื่องแบบ อุปกรณ์ และการยืนอยู่กับที่ ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๒ การปฏิบัติขณะอยู่กับที่ ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๓ การเดินสวนสนาม ๒๕ คะแนน
- หมวดที่ ๔ การปฏิบัติขณะผ่านธง ๓ ธง ๒๕ คะแนน

ทั้งนี้ คณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี จะไม่ตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ในกรณีที่มีสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ - ม.๖) หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าของสถานศึกษานั้น ส่งกองลูกเสือวิสามัญที่มีเยาวชนหญิงแต่งกายเครื่องแบบชุดสีทึบอยู่ในกอง หรือกองลูกเสือวิสามัญที่มีเยาวชนหญิงล้วนแต่งกายเครื่องแบบชุดสีทึบก็ส่งเข้าประกวด

๗. รางวัลการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

รางวัลการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ให้พิจารณา ดังนี้

๗.๑ รางวัลการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี มี ๔ รางวัล ได้แก่

- รางวัลชนะเลิศ หมายถึง คะแนนสูงสุดของแต่ละประเภท
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ หมายถึง คะแนนรองลงมาจากรางวัลชนะเลิศของแต่ละประเภท
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒ หมายถึง คะแนนรองลงมาจากรางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๑ ของแต่ละประเภท
- รางวัลชมเชย หมายถึง กองลูกเสือหรือกองเนตรนารีที่ส่งเข้าประกวดแต่ไม่ได้รับรางวัลชนะเลิศ และรางวัลรองชนะเลิศ

๗.๒ รายละเอียดรางวัลระดับจังหวัด มี ๓ รางวัล ได้แก่

- รางวัลชนะเลิศ ได้รับ เกียรติบัตร กองละ ๑ ฉบับ
เกียรติบัตร คนละ ๑ ฉบับ
- รางวัลรองชนะเลิศ ได้รับ เกียรติบัตร กองละ ๑ ฉบับ
เกียรติบัตร คนละ ๑ ฉบับ
- รางวัลชมเชย ได้รับ เกียรติบัตร กองละ ๑ ฉบับ
เกียรติบัตร คนละ ๑ ฉบับ

หมายเหตุ : - ตัวแทนระดับจังหวัดที่เข้าร่วมการประกวดระดับประเทศจะได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด (แบบตั้งโต๊ะ)
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการจัดทำเกียรติบัตรนำเรียนศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ลงนามตามแบบฟอร์มเกียรติบัตรที่สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน กำหนด

๗.๓ รายละเอียด...

- ๕ -

๗.๓ รายละเอียดรางวัลระดับประเทศ มี ๔ รางวัล ได้แก่

- รางวัลชนะเลิศ	ธงชนะเลิศ โล่รางวัล เงินรางวัล จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เกียรติบัตร กงละ ๓ ฉบับ เกียรติบัตร คนละ ๓ ฉบับ
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๓	โล่รางวัล เงินรางวัล จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เกียรติบัตร กงละ ๓ ฉบับ เกียรติบัตร คนละ ๓ ฉบับ
- รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ ๒	โล่รางวัล เงินรางวัล จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท เกียรติบัตร กงละ ๓ ฉบับ เกียรติบัตร คนละ ๓ ฉบับ
- รางวัลชมเชย	เกียรติบัตร กงละ ๓ ฉบับ เกียรติบัตร คนละ ๓ ฉบับ

เกณฑ์คะแนนการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับประเทศ

คณะกรรมการตัดสิน คัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนร้อยละ ๘๕ - ๑๐๐	ได้รับรางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทอง
คะแนนร้อยละ ๗๕ - ๘๔	ได้รับรางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญเงิน
คะแนนร้อยละ ๖๕ - ๗๔	ได้รับรางวัลเกียรติบัตรระดับเหรียญทองแดง
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ ๖๕	ได้รับเกียรติบัตรชมเชย

หมายเหตุ : สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ดำเนินการจัดทำเกียรติบัตรนำเรียนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ลงนาม

๘. ผลการตัดสินของคณะกรรมการตัดสินการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ถือเป็นอันสิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายสุเทพ แก่งสันธิยะ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก

การประดับสายสะพายเครื่องหมายวิชาพิเศษตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510)
ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507

เครื่องหมายวิชาพิเศษ ทำด้วยผ้าสีกากี รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 3.5 เซนติเมตร มีกรอบและคำว่า “ลูกเสือ” สีเขียว ภายในกรอบมีรูปตามที่กำหนด มีจำนวน 54 วิชา (ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525) ถ้าสอบวิชาพิเศษได้ไม่เกิน 9 วิชา ให้ติดที่แขนเสื้อข้างขวา (ถัดลงมาจากเครื่องหมายสังกัด เลขกลุ่มและเลขกอง ประมาณ 1 เซนติเมตร) กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกเรียงกันเป็นแถวตามแนวนอน แถวใดเกิน 3 วิชา ให้ขึ้นแถวใหม่ เว้นระยะระหว่างเครื่องหมายและระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร ถ้าสอบได้เกิน 9 วิชา ให้มีสายสะพายทำด้วยผ้าดาวน์หรือผ้าสักหลาดสีเหลือง กว้าง 10 เซนติเมตร ขลิบริมสีขาบ ข้างละ 1 เซนติเมตร พาดจากบ่าซ้ายไปประจบกันที่ใต้เอวขวา และติดเครื่องหมายวิชาพิเศษ (บนพื้นผ้าสีเหลือง เว้นระยะห่างระหว่างแถว ประมาณ 1 เซนติเมตร)

ด้านขวา

ด้านซ้าย

ด้านหน้า

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

*****

เพื่อให้การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก และเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้ คือ

1. การประดับเครื่องหมายลูกเสือโลก

ลูกเสือสามัญ จะต้องสอบได้ตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกจึงจะมีสิทธิ์ ประดับได้ตรงกึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างซ้าย

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ให้ประดับได้ตรงกึ่งกลางกระเป่าเสื้อข้างซ้าย (ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2520 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2520 ณ ห้องประชุมศาลาวิราวุธ)

2. การประดับเข็มเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ

ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ ให้ประดับเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะออกเสื้อข้างขวาเหนือกระเป่าและหรือตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2536

(ลงชื่อ)   สนั่น อินทรประเสริฐ
 (นายสนั่น อินทรประเสริฐ)
 อธิบดีกรมพลศึกษา

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

๔

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
 ศาลาอิรวดี ถนนพระราม ๑
 กรุงเทพมหานคร

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ที่ ๑๐๕๐/๒๕๖๕

เรื่อง อนุญาตแต่งตั้งให้ครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
 เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 บริหารลูกเสือแห่งชาติ

ด้วยในการประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๗
 พฤษภาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ในปัจจุบันกิจการลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ
 เป็นที่นิยมแพร่หลายและอยู่ในความสนใจของนักเรียนและครู บรรดาครูสตรีซึ่งได้เคยผ่านขั้นให้เข้ารับ
 การฝึกอบรมในวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ทุกระดับ มีจำนวนมากขึ้น และ
 ต่างก็มีความปรารถนาที่จะได้ช่วยงานของลูกเสืออย่างใกล้ชิด จึงได้พิจารณาเห็นว่าถึงเวลาแล้วที่ครูสตรี
 จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นผู้กำกับลูกเสือทุกประเภทดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลคือ

๑. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้บังคับบัญชาลูกเสือชาย
๒. เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการขยายตัว ตั้งกองลูกเสือ และจำนวนลูกเสือให้มากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อช่วยขจัดปัญหาในโรงเรียนที่มีผู้บังคับบัญชาลูกเสือชายจำนวนน้อย
๔. เป็นการส่งเสริมให้กองลูกเสือกับเนตรนารีมีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด

จึงมีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งครูสตรีดำรงตำแหน่งผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่และวิสามัญได้
 ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่า ในการแต่งตั้งครูสตรีเป็นผู้กำกับลูกเสือประเภทใดก็ตามจะต้องมีรองผู้กำกับลูกเสือ
 เป็นชายตามสมควร และครูสตรีผู้ที่จะขอแต่งตั้งต้องได้รับเครื่องหมายวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นชุดแบบคจ
 หรือขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) ตามประเภทของลูกเสือ นั้น ๆ ด้วย จึงจะแต่งตั้งเป็นผู้กำกับลูกเสือได้
 จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สำอาง พ่วงบุตร
 (นายสำอาง พ่วงบุตร)
 อธิบดีกรมพลศึกษา
 เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ
 โทร. ๒๕๒๖๕๕๕, ๒๕๒๖๕๘๐

บ
ที่ ๑๗๙๐/๒๕๑๙

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
ศาลาจารีราฐ ถนนพระราม ๑
กรุงเทพมหานคร

๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๙

เรื่อง แต่งตั้งสตรีเป็นรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ, ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ
เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน, ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
บริหารฯ ทุกโรงเรียน

อ้างถึง หนังสือเวียนสำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ ที่ ๑๕๗๑/๒๕๑๘ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้มีหนังสือเวียนอนุญาตให้ครูสตรีในโรงเรียน
ที่ขาดแคลนผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่, และวิสามัญ เข้ารับการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ
ชั้นความรู้เบื้องต้น ได้ทุกประเภท แล้วนั้น

ต่อมาที่ประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒ ได้มีมติอนุญาตให้แต่งตั้งครูสตรีที่ผ่านการอบรม
วิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญ, สามัญรุ่นใหญ่ และวิสามัญ ชั้นความรู้เบื้องต้น เป็นรองผู้กำกับลูกเสือตามประเภท
ที่อบรมได้ และเสนอแนะให้มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้กำกับลูกเสือในด้านงานธุรการ การฝึกอบรม ภาคทฤษฎี
หรือวิชาการ และภาคปฏิบัติเท่าที่จะสามารถทำได้

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บุญเจอ สุวรรณพฤษ

(นายบุญเจอ สุวรรณพฤษ)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหารฯ
โทร. ๒๕๒๒๙๕๙, ๒๕๒๒๙๕๐

World Justice

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย เรื่อง
การขึ้นทะเบียน
ของนายอำเภอ

ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียน และ การขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ

เรื่อง นายอำเภอ การขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ ๒๐๒๓ เรื่องนี้ขอแจ้ง

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียน
การขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ และ การขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
โดยมีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
โดยมีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
โดยมีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ

จึงขอแจ้งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
โดยมีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
โดยมีคำสั่งให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ

- ๑. ให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
- ๒. ให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
- ๓. ให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
- ๔. ให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ
- ๕. ให้ นายอำเภอ ขึ้นทะเบียนการขึ้นทะเบียนของนายอำเภอ

ขอสงวนสิทธิ์ในบางจุด

(นายอำเภอ) (ชื่อจริง)

ผู้อำนวยการกองการขึ้นทะเบียน
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย เรื่อง

(ตัวอย่าง)

เรื่อง การดำเนินการเนตรนารี และการรับรองการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี

เรียน ผอ.ลูกเสือจังหวัดทุกจังหวัด และศึกษาธิการเขตทุกเขต

ตามที่ได้มีการประชุมสภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 14 มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานการตั้งกองเนตรนารี และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งต้องซื้อหาและใช้แบบฟอร์มจากองค์การการค้าของคุรุสภา ทำให้ทำงานไม่สะดวก ดังความละเอียดแจ้งอยู่ในรายงานการประชุมสภาลูกเสือฯ แล้วนั้น

เรื่องนี้ได้นำข้อเสนอดังกล่าวไปหารือ องค์การค้าคุรุสภาแล้ว ได้รับคำตอบ ยืนยันว่าได้จัดพิมพ์แบบ น.น. ต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอให้ติดต่อสั่งซื้อจากร้านลูกเสือ องค์การค้าของคุรุสภา หรือร้านตัวแทนในจังหวัดนั้น ๆ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมให้ทราบว่า คณะกรรมการผ่านการฝึกอบรมลูกเสือแห่งชาติอันมีนายกองวิสุทธารมณ เป็นประธานคณะกรรมการฯ ที่ประชุมมีมติเกี่ยวกับเรื่องการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาเนตรนารี ดังนี้

๑. รับรองการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารี เท่ากับการฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๒. ให้ใช้เครื่องหมายจุดแบดจ์ ๒ ท่อน ได้เช่นเดียวกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
๓. แนวการฝึกอบรมนั้น ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
๔. การฝึกอบรมของผู้บังคับบัญชาเนตรนารีแต่ละครั้ง ต่อไปถ้าพอจะทำได้ควรร่วมกันทำด้วยกันกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ที่ 1557 /2541

-112-

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วันที่ 28/4
วันที่ 7 มิ.ย. 2541
เขต

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
ศาลาชิงช้า ถนนพระราม 1
กทม. 10330

24 กุมภาพันธ์ 2541

ก. ส.ช.
5/8
3.5/4/
15/1

46
85

เรื่อง เครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

อ้างถึง หนังสือที่ ศธ. 1206/13422 ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2540 และที่ ศธ. 1206/09 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้เสนอแนวทางให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
พิจารณาให้ลูกเสือและเนตรนารี โรงเรียนเอกชนสอบศาสนาอิสลาม แต่งเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี
ให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ 2) ข้อ 2
และข้อ 3 พ.ศ. 2540 รวมถึงพิธีการต่าง ๆ ที่ขัดกับหลักการของศาสนาอิสลาม ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้รับทราบแล้วด้วยความขอบพระคุณและพิจารณา
เห็นชอบในหลักการให้โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใช้แบบเดิมปฏิบัติ ดังนี้

1. อนุโลมให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบลูกเสือ โดยสวมกางเกงขาสั้น
2. อนุโลมให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม แต่งเครื่องแบบเนตรนารี โดยใช้ผ้าคลุมศีรษะที่มีสี

ตามประเภทของลูกเสือ (สำรอง-สีเหลือง, สามัญ-สีทิว, สามัญรุ่นใหญ่-สีเลือดหมู และวิสามัญ-สีกรมท่า)
ตาม หมวกและผ้าผูกคอลูกเสือได้

3. การประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบลูกเสือและเนตรนารี กำหนดให้

1) ให้นักเรียนชายที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบตามเหล่า
และประเภทเหมือนลูกเสือโดยทั่วไป

2) ให้นักเรียนหญิงที่เป็นมุสลิม ประดับเครื่องหมายประกอบเครื่องแบบที่ผ้าคลุม
ศีรษะ ดังนี้

- 2.1) เครื่องหมายจังหวัด จังหวัดที่ผู้แทนเขตแต่งตั้งผ้าคลุมศีรษะ
- 2.2) เครื่องหมายหมู่ คติที่ผ้าคลุมศีรษะทางด้านไหล่ซ้าย ต่ำกว่าไหล่เล็กน้อย
- 2.3) เครื่องหมายหัวหน้าหมู่ นายหมู่ รองนายหมู่ คติที่ผ้าคลุมศีรษะ

ทางอเนกประสงค์ด้านซ้าย (ใช้กติการ่วมกับ)

- 2 -

- 2.4) เครื่องหมายชั้น ลิตที่หมักกลุ่มสีระยะทางค้ำนไหลรัย ต่ำกว่าเครื่องหมาย
 2.5) เครื่องหมายสังกัด ชื่อกลุ่ม กอม และเลขกลุ่ม เลขกอง ลิตที่หมักกลุ่มสีระยะทาง
 ค้ำนไหลขาว ล้ำกว่าไหลเล็กน้อย
 2.6) เครื่องหมายวิชาชีพเสย ลิตที่หมักกลุ่มสีระยะทางค้ำนไหลขาว หรือไหลสายสะพาย
 2.7) เครื่องหมายคณะลูกเสือแห่งชาติ (ภายในวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 7 ซม.)
 ลิตไว้ที่หมักกลุ่มสีระยะค้ำนอกชาย

4. ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่เรื่องของพิธีการลูกเสือ อนุโลมให้ลูกเสือและเนตร
 นารีแต่งเครื่องแบบชุดปฏิบัติกร (เครื่องแบบนักเรียน-หมวดจอกก็และคำผูกคอลูกเสือ) ได้
 อนี้) สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ มีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือและสนับสนุน
 การจัดทำคู่มือการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีให้แก่โรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลามโดย
 เฉพาะ หากได้มีการประสานการทำงานกันในอนาคตต่อไป
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

DXT -

(นายทรงสวัสดิ์ ไวรณญ)
 รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการบริหาร ฯ
 โทร. 2162924
 โทรสาร. 2168847, 2162924

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2510) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507. (2510, กุมภาพันธ์ 9). ราชกิจจานุเบกษา, 84(14)
- กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507. (2520, มิถุนายน 17). ราชกิจจานุเบกษา, 94(53)
- กรมยุทธศึกษาทหารบก. ที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากกรมยุทธศึกษาทหารบก ครบรอบ 101 ปี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กองทัพบก (ยศ.ทบ.), 2536.
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรวิชาพิเศษ และเครื่องแบบของเนตรนารี ฉบับชั่วคราว พ.ศ. 2520. (2520, กันยายน 6). ราชกิจจานุเบกษา, 94(82)
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2528.
- คณะลูกเสือแห่งชาติ. พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 .(2551, มีนาคม 4). ราชกิจจานุเบกษา, 125(42)
- ฝ่ายยุทธการ กองพลที่ 1 รักษาพระองค์. แนวทางการปฏิบัติในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามทหารรักษาพระองค์ .มปป.
- ว่าที่ร้อยโท วัชรวิทย์ ยุวยุทธ. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนา คณะลูกเสือแห่งชาติ ระดับประเทศ. มปป.
- _____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา. มปป.
- _____. เอกสารแนวปฏิบัติพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติระดับจังหวัด. มปป.
- สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. การฝึกเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- _____. การฝึกระเบียบแถวลูกเสือ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520.
- หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2549.
- _____. คู่มือนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2550.
- THE BOY SCOUTS ASSOCIATION. THE POLICY ORGANIZATION AND RULES, 25 BUCKINGHAM PALACE ROAD, LONDON S.W.

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ 90 /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวด
ระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน กำหนดจัดโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และได้กำหนดจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๑ มกราคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรมริเวอร์โรจน์เพลส โฮเทล แอนด์ เรสซิเดนซ์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกวดแข่งขันระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ตามโครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี

เพื่อให้การดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทนรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายวรวิทย์ พลฤกษ์กุล)
๓. ว่าที่ร้อยโท ธีรภัทร ยูยูยุทธ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๔. นายสมมาต สังข์พันธ์ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๕. นางศิริณี บุญปลั่งมณี ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๖. นางธัญมณ ยูยูยุทธ ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. ผู้อำนวยการสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ รองประธานกรรมการ
๓. นายทองชัย เจริญรัตน์ กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๔. นายสมยศ พรหมจันทร์ กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๕. นายอารักษ์ ศุภสินธุ์ กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๖. พันเอกสุเทพ อ้วนแก้ว กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

๗. พันเอกชยุต...

๗. พันเอกชยุต ศาตะโยธิน กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๘. นายประสงค์ ชัยสาร กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๙. นายณัฏฐภัทร กังสดาลมณีชัย กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๐. นายประเมศร์ ภัคดีพงศ์พีระ กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๑. นายลิขิต ปั่นแวงงาม กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๒. นายบวรวิทย์ เลิศไกร กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๓. นายสมหมาย ราชแพทยาคม กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๔. นายศุภกรณ์ เลิศไกร กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๕. นายกิตติศักดิ์ กังวาลไกล กรรมการ
ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๖. นางมาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา กรรมการ
รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๗. นายเดชา เอี้ยวศิริ กรรมการ
รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๘. นายพิชาน แหยมเจริญ กรรมการ
รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๑๙. นายอำนาจ ตอนศรี กรรมการ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒๐. นายเอกพันธ์ ชูแก้ว กรรมการ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒๑. นางสาวรัตน์ พยัคฆ์จันทร์ กรรมการ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒๒. นางชุตีมา กุมทะรัตน์ กรรมการ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒๓. นางสาวศิริฐา กรวาทิน กรรมการ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
๒๔. นายทิวา ลิมสงวน กรรมการ
ข้าราชการบำนาญ
๒๕. นายสมคิด พระสว่าง กรรมการ
ข้าราชการบำนาญ

๒๖. ว่าที่ร้อยตรี สุเมธ สุจริยวงศ์
ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนวัดสุทธาโภชน์
๒๗. นางสาวณภัทร กุลจิตติธร
ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนอนันต์
๒๘. นายสันติ สิงหาพรหม
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนหนองบัวโคก (ทองวิทยานุกูล)
๒๙. นายกฤษณ์ตฤณ เหล่าอัจฉริยะพร
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าไผ่
๓๐. นายธีรยุทธ สีเสน
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังตะกู่
๓๑. นางสาววันวิษา คำจันดา
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านจิว
๓๒. นายอภิชาติ ป้องสีดา
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนผักหวาน
๓๓. นายวุฒิชัย รักหินลาด
ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองคอนไทยวิทยาคม
๓๔. นางสาววิยะดา แสนวิชัย
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเตื่อ
๓๕. นายไพศาล ศิวเวทีกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวันที่สฤติย์พิทยาคม
๓๖. นางปริญญา เคล้าโนนศรี
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านศิลาทอง
๓๗. นายกรภัทร คำโส
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโฮขามเปี้ย
๓๘. นายอาทิตย์ เรียงสาทร
รองผู้อำนวยการโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
๓๙. นางสาวโชติรส ตระกุลกำเนิด
รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบางสะพาน
๔๐. ว่าที่ร้อยตรี ธีรวิทย์ เมืองสุบาล
รองผู้อำนวยการโรงเรียนซับใหญ่วิทยาคม
๔๑. นายสุทิน สุทธิสิน
รองผู้อำนวยการโรงเรียนปากน้ำหลังสวนวิทยา
๔๒. นายแก่งกิจ สุชีลักษณ์
รองผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สุวินทวงศ์
๔๓. นางสาววันเพ็ญ หงษ์บิน
ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

๔๔. นางปาลิกา นิธิประเสริฐกุล กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี
๔๕. นางรัชนีกร หาวิโร กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู
๔๖. นายสุรชัย วิรัตน์สกุล กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด
๔๗. ว่าที่ร้อยตรีหญิง สุภาฤดี กอผจญ กรรมการ
ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑
๔๘. นายสุรศักดิ์ เทียงธรรม กรรมการ
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
๔๙. ว่าที่ร้อยตรี นัฐพล หงษ์มาลา กรรมการ
ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ล้อม
๕๐. นายศุภชัย ศรีอาจ กรรมการ
ครูชำนาญการ โรงเรียนนาาคีอนุสรณ์
๕๑. นายทัศนะ สีหาราช กรรมการ
ครู โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล
๕๒. พันจ่าอากาศเอกประทีป ต้นดีวัฒน์ กรรมการ
หัวหน้าหมู่ช่างประจำ บ.๒ มว.ช่างประจำ บ.ฝกช.ฝูง.๖๐๒ บบ.๖
๕๓. นายสุรัตน์ สร้อยกระจำง กรรมการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๕๔. นางสาววาสนา ตีระมี กรรมการ
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๕๕. นางสาวอิชยา กัปปา กรรมการ
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๕๖. นางนภาพร หัสไทรทอง กรรมการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๕๗. นางสาวอรวรรณ งามพรหม กรรมการ
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

๕๘. นางสาวกิตติยา หล่อตจะกุล กรรมการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๕๙. นายชัยชนะ หมายติดกลาง กรรมการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๖๐. นางนงนุชกร พงกษาทวีกุล กรรมการ
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ และเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๖๑. นายอัครเดช ชาญเวช กรรมการ
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๖๒. นางสาวธนัชชา บึงมุ่ม กรรมการ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๖๓. นางสาวสุพิชญา อาภาวศิน กรรมการ
พนักงานจัดกิจกรรมการศึกษา และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๖๔. นายรัชกร ศิริพร กรรมการ
พนักงานด้านภาษาต่างประเทศ และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

คณะทำงานด้านสื่อและประชาสัมพันธ์

๑. นายเทพพร อัจเจทย์ ประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
๒. นายปราโมทย์ ทวีตั้งตระกูล รองประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิศ
๓. นางโชติภา ครุเสนีย์ รองประธานคณะทำงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนราชบพิศ
๔. นายอภิรักษ์ วรปรียากุล คณะทำงาน
ครูชำนาญการ โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์
๕. นางสาวอติวัฒน์ คชายุทธ คณะทำงาน
ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราชบพิศ
๖. นางสาวญาณี เพชรแอน คณะทำงาน
ครูชำนาญการ โรงเรียนวัดราชบพิศ

๗. นางสาว...

๗. นางสาวจันทรี แชมทอง
ครูชำนาญการ โรงเรียนราชบพิตร คณะทำงาน
๘. นายสุทธิพงษ์ โฉมศรี
ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ คณะทำงาน
๙. นายจตุพงศ์ กัลณา
ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ คณะทำงาน
๑๐. ว่าที่ร้อยตรี นพรุจ จันทรผอง
ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ คณะทำงาน
๑๑. นายนรพนธ์ แรงผลสัมฤทธิ์
ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ คณะทำงาน
๑๒. นายศุภพล เนตรแก้ว
ลูกเสือวิสามัญ โรงเรียนวัดราชบพิตร คณะทำงาน
๑๓. เด็กชายธีร์ธาดา เสมใจดี
ลูกเสือสามัญ โรงเรียนราชบพิตร คณะทำงาน
๑๔. เด็กชายสิริวุฒิ อัครทรงศิริ
ลูกเสือสำรอง โรงเรียนราชบพิตร คณะทำงาน
๑๕. นางนงนุกร พฤกษาทวีกุล
นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน คณะทำงาน
และเลขานุการ
๑๖. นายรัชกร ศิริพร
พนักงานด้านภาษาต่างประเทศ
สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน คณะทำงาน
และผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำภาพประกอบคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี และสื่อประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

คณะทำงานปรับปรุงระบบการบันทึกคะแนนการตัดสิน

๑. นางดารุณี ดงทอง
ศึกษานิเทศก์จังหวัดสิงห์บุรี ประธานคณะทำงาน
๒. นายภาณุพงศ์ ศรีวรกุล
รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนครปฐม คณะทำงาน
๓. นายวานิตย์ สิมงาม
ผู้อำนวยการกลุ่มอำนาจการ
สำนักงานศึกษานิเทศก์ภาค ๑๐ คณะทำงาน
๔. นางวรรณา ทองจิตร
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล คณะทำงาน

๕. นายสุรเกียรติ...

๕. นายสุรเกียรติ์ รัตนรอด คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
กลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
๖. นายกริชวิกรม์ เอี่ยมผดุง คณะทำงาน
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ
กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๗. นายศุภกิตต์ ยอดพิจิตร คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๘. นายวิสุทธิศักดิ์ เครือสาร คณะทำงาน
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลแม่เมาะ
๙. นางสาวทัตดาว สุริยะพรหม คณะทำงาน
เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน
สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๑๐. นายนนท์ปวิธ แสนศิริ คณะทำงาน
นักทรัพยากรบุคคล
กลุ่มบริหารงานบุคคลและนิติการ
กรมส่งเสริมการเรียนรู้
๑๑. นายสมชาย ครุธนาค คณะทำงาน
เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑
๑๒. นางนงนุชกร พฤกษาทวีกุล คณะทำงาน
นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ และเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
๑๓. นายชินโชติ ฉินศิริกุล คณะทำงาน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล
๑๔. นายชัยชนะ หมายติดกลาง คณะทำงาน
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
- มีหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระบบการบันทึกคะแนนการตัดสินกิจกรรม
การประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะกรรมการและคณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

Quiri

(นายวรัท พฤษชาทวิกุล)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง รักษาราชการแทน
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ